

Λεξικό τύπων Χαρακτήρων και Συμπεριφορών

Οι άλλοι και εγώ

Μία προσπάθεια να διακρίνω εμένα σε εσένα

Κατσιλάμπρος
Γιάννης

Περιεχόμενα

Εισαγωγικό σημείωμα. Ένα ταξίδι	(σελ.:)	5
Αδιάφορος		8
Αμφισεξουαλικός - «Ερμαφρόδιτος»		10
Ανασφαλής - Αναποφάσιτος		11
Ανθεκτικός		12
Άξιος		13
Αποτυχημένος		15
Αριστερίζων (ή Αριστεριστής)		16
Άριστος		18
Ασυμβίβαστος - Ανένταχτος		19
Αυτοκτονικός		20
Γιατρός		24
Διαφορετικός - Εναλλακτικός		26
Δικαστής		27
Εγλωιστής		28
Ενοχικός		29
Ένστολος		30
Επιτυχημένος		32
Εργασιομανής		33
Εργάτης		34
Ερωτευμένος		36
Ευτυχής		39
Ζηλιάρης - Καχύποπτος		40
Ζητιάνος (Ιδεολόγος)		41
Ζωντανή νεκρή		42
Ηγέτης		43
Κακιά		44
Καλλιτέχνης		45
Καταθλιπτικός		46
Κληρικός versus Πολεμιστής		50

Κοροφύλαξ (ή Υιοφύλαξ) μάνα	52
Κουλτουριάρης	54
Κυκλοθυμικός - Μανιοκαταθλιπτικός	55
Κυρία Αριστοκράτισσα	56
Κύριος Διευθυντής - Κύριος Φαίνεσθαι	58
Μάγκας	59
Μαζοχιστής	60
Μέθυσος	62
Μοναχικός	63
Μοναχογιός - Μαμάκιας	64
Νάρκισσος	67
Νευρικός - Οξύθυμος	68
Οραματιστής	70
Παράνομος	71
Πόρνη ^{OR} versus Πόρνη ^{BP}	72
Προστατευτικός	76
Ρεμάλι	77
Ρουφιάνος	78
Σκυλάς	79
Συντηρητικός	80
Τύραννος	82
Υποταγμένος	85
Φανατικός	86
Φιλάργυρος	88
Φιλόζωος	89
Φιλόσοφος - Διανοούμενος	92
Φυγάς	94
Ψεύτης	95
Ψευτοθητικός - Σεμνότυφος	96
Ψυχαναγκαστικός	98
Ψύχραιμος	99
Επίλογος - Εγώ	100

«η ζωή μου αποχτά σημασία όταν τη διηγούμαι σε κάποιον,
όπως το φως της μέρας είναι πιο απαραίτητο για τους τυφλούς,
που χρειάζονται, τουλάχιστον, να τους δούνε»
Λειβαδίτης

Εισαγωγικό σημείωμα Ένα ταξίδι

Μελετώντας τα χαρακτηριστικά των διαφορετικών ανθρώπινων τύπων κατανοεί κανείς τον εαυτό του, περιορίζει τις συμπεριφορές που -μέσω μελέτης- διακρίνει πια ότι δεν επιθυμεί, επιλέγει, καλλιεργεί και προωθεί κάποιες άλλες και κυρίως διευρύνει το συναισθηματικό και συμπεριφορικό του πεδίο, παρέχοντας στον εαυτό του την ελευθερία να κινηθεί ανάμεσα στις πρακτικά άπειρες επιλογές.

Στο λεξικό αυτό, συμπεριλαμβάνονται μόνο λίγοι από τους τύπους ανθρωπίνων συμπεριφορών, οι οποίοι μάλιστα παρουσιάζονται (με αλφαβητική σειρά) περιχαρακωμένοι - ξεκομμένοι.

Στην πράξη, ευτυχώς, δεν συμβαίνει κάτι τέτοιο.

Ο άνθρωπος δεν είναι μόνο κάτι συγκεκριμένο κι ούτε κάτι σταθερό.

Διαμορφώνεται και μεταλλάσσεται συνεχώς.

Κι ακόμα περισσότερο: Πάντοτε εμπεριέχει πολύ μεγαλύτερο πλούτο χαρακτηριστικών από έναν συγκεκριμένο τύπο.

Την ίδια στιγμή, απέναντι στο ίδιο γεγονός, μπορεί κανείς να αναπτύσσει πάμπολλες -ακόμα και αντιθετικές- τάσεις, που συνυπάρχουν μέσα του. (Στην πραγματικότητα αυτές οι τάσεις είναι παρούσες ούτως ή άλλως και απλώς έρχονται στην επιφάνεια με αφορμή τα διάφορα γεγονότα.)

Δεν πρέπει να μας μπερδεύει το ότι κάποιες φορές η εξωτερική εικόνα εκφράζει μόνο έναν τύπο.

Ευτυχώς, πάντα ένας άνθρωπος δεν είναι μόνο κάτι.

Και αυτό είναι άλλωστε το υπέροχο.

Ότι δηλαδή προσπαθώντας κανείς να βάλει σε μία λίστα όλες τις πιθανές ανθρώπινες συμπεριφορές και τους πιθανούς συνδυασμούς τους και αναλογίες τους, πρακτικά θα βρίσκονταν μέσα σε μία ατέρμονη διαδικασία, η οποία θεωρητικά -εάν δίνονταν να ολοκληρωθεί- θα οδηγούσε σε αριθμό ανθρωπίνων συμπεριφορών ίσο με τον αριθμό των ανθρώπων δηλαδή...

Δηλαδή περίπου 7 δισεκατομμύρια.

(Κι αυτά χωρίς να υπολογίζουμε βεβαίως τους αποθανόντες, οι οποίοι αν και δεν είναι πια κοντά μας, έχουν ωστόσο καταγράψει ο καθένας τη μοναδική του χαρακτηριστική συμπεριφορά).

Κι αυτό γιατί ευτυχώς ο κάθε άνθρωπος είναι μοναδικός.
Το φαινόμενο Ντόλυ δεν έχει ακόμα παραβιάσει αυτή την ομορφιά, που συνεχώς ανανεώνει το ενδιαφέρον για τον συνάνθρωπο και τελικά τον εαυτό μας, δηλαδή το ενδιαφέρον για τη ζωή.

Αυτός είναι και ο λόγος που κάθισα και ανέλυσα κάποιες τυπικές ανθρώπινες συμπεριφορές.

Η μελέτη του συνάνθρωπου είναι πράξη δημιουργική και ζωογόνος.

Βλέπεις, αναλύεις, κατανοείς, διαμορφώνεις, δημιουργείς ανθρώπινες σχέσεις, τον εαυτό σου.

Ζεις.

Κατσιλάμπρος Γιάννης
Νέα Ερυθραία, 30/9/2017

Αδιάφορος

Μία από τις μεγαλύτερες μάστιγες της εποχής μας
είναι η αδιαφορία.
Αλλά εμένα τι με νοιάζει;

Η αδιαφορία για τα κοινά,
η αδιαφορία για τον συνάνθρωπο,
η αδιαφορία για την πραγματικότητα,
επιστρέφει πάντοτε στον φορέα της.
Πριν και μετά απ' όλα, ο αδιάφορος αδιαφορεί για τον ίδιο του
τον εαυτό.

Η απαξίωση και ο μηδενισμός έχουν οδηγήσει αυτόν τον
άνθρωπο στην παθητική αυτή στάση.
Θεωρεί την αλλαγή αδύνατη κι έτσι δεν την επιχειρεί.
Κι όταν κάποιος δεν επιχειρεί να φτιάξει τη ζωή του, καταλήγει
με μαθηματική βεβαιότητα σε μία άχρωμη ζωή,
χωρίς πάθος, χωρίς όνειρα,
χωρίς ελπίδες και φόβους,
χωρίς λύπες και χαρές.

Και είναι πράγματι απογοητευτικό και απολύτως αντιθετικό με
τη φύση τους, να συναντά κανείς αδιάφορους νέους...
Αυτοί κανονικά έπρεπε να μην μπορούν να κοιμηθούν από το
δημιουργικό κάλεσμα του ενστίκτου και όχι να κάθονται
χαλαροί και υπνωτισμένοι στις καφετέριες, σαν τους γέρους στα
καφενεία.

Τι τεράστια αποτυχία της διαπαιδαγώγησης!
Τι έγκλημα της κοινωνίας!
Γιατί, μη μου πείτε πως φταίνε τα παιδιά.

Αυτά απλούστατα και λογικά έχουν μπουχτίσει:
Να ακούν κανόνες και θεωρίες
που ποτέ δεν τηρούνται και δεν γίνονται πράξη.
Να ακούν αξίες και αξίες να μη βλέπουν.
Να περικυκλώνονται από συνήθειες και θεσμούς που δεν κατανοούν.
Να δέχονται την επιβολή, χωρίς να ακούν την εξήγηση.
Να ακούν να τους κατηγορούν από το πρωί ως το βράδυ, αυτοί που τους παρέδωσαν καμένη γη ...
Ποιος να ισχυριστεί λοιπόν ότι η εικόνα των νέων βαραίνει αυτούς;
Αντιδρούν τα παιδιά. Αυτό κάνουν δείχνοντας αδιάφορα.
Μα πρέπει να καταλάβουν:
Αυτή η κοινωνία δεν μπορεί να τα βοηθήσει. Σε αυτό το ναυάγιο πρέπει να πιαστούν από τα μαλλιά τους.
Να πιστέψουν στη δυνατότητα αλλαγής.
Να σβήσουν την ολοκληρωτική απαξίωση και μηδενισμό και να ψάξουν να βρουν το -μικρό αλλά υπαρκτό- υγιές εκείνο σώμα της κοινωνίας κι εκεί να αφυπνίσουν και να σπείρουν τα υπέροχα όνειρά τους.
Δεν είναι εύκολο. Πρέπει να γίνει υπομονετικά και σταδιακά. Λίγο-λίγο. Βήμα-βήμα. Ξεκινώντας από τα μεγάλα μας «μικρά».
Μια παρέα με δυο τρεις ανθρώπους που να αξίζουν.
Μία δουλειά που να σε κάνει να αισθάνεσαι λειτουργικός και δημιουργικός, δηλαδή ζωντανός.
Ένας σύντροφος που να αξίζει να ενώσεις την ψυχή σου με τη δική του.
Όσπου κάποτε, φτιάχνοντας ο καθένας όλα του τα «μικρά», θα φτάσουμε στο σημείο τίποτα γύρω μας να μην είναι αδιάφορο. Και αυτό είναι κάτι μεγάλο. Είναι η υγιής κοινωνία.

Αμφισεξουαλικός - «Ερμαφρόδιτος»

Με αδικείτε.

Επειδή δεν έχετε την τόλμη να διακρίνετε ότι εκ φύσεως είστε κι εσείς παιδιά της Αφροδίτης και του Ερμή,

επειδή δεν θέλετε να ομολογήσετε ότι κατανοείτε τη φυσικότητα της στάσης μου,

με περιθωριοποιείτε, κάνοντάς με να νιώθω μειονεκτικά και ενοχικά. Το ίδιο κάνετε εάν με συναντήσετε μέσα σας.

Εκτός από τους περήφανους ετερόφυλους, ακριβώς την ίδια στάση τηρούν -από την αντίθετη- και οι φανατικοί εκατέρωθεν ομοφυλόφιλοι.

Αμφότεροι αρνούνται πεισματικά να ομολογήσουν και να σεβαστούν την υπέροχη ανθρώπινη διπλή φύση.

Αμφότεροι αρνούνται πεισματικά να ομολογήσουν και να σεβαστούν την υπέροχη ανθρώπινη φύση.

Αλήθεια, τι χειρότερο από την απομόνωση του καθενός στον εαυτό του;

Πώς να συναισθανθεί ένας άντρας τη γυναίκα του, όταν υποκρίνεται άριστα το ρόλο του αδιαπραγμάτευτου αρσενικού, κρατώντας μόνο το πούρο και πίνοντας ουίσκι;

Πώς να νιώσει την ανάγκη της, αν δεν τη φέρει μέσα του;

Πώς να χαρεί από την ηδονή της, εκτοξεύοντας τη δική του στον ουρανό;

Πριν, κατά τη διάρκεια και μετά την σωματική ένωση τους, οι δύο μορφές έχουν υπάρξει ενωμένες και αδιαχώριστες, δηλαδή Ερμαφρόδιτες, μέσα στην ψυχή του καθενός.

Όποιος θέλει ας το καταλάβει.

Όποιος δεν θέλει, ας παραμείνει μόνος.

Ανασφαλής - Αναποφάσιτος

Η αίσθηση ασφάλειας είναι τόσο σημαντική, ώστε αναγνωρίζεται ευρύτερα ως αναγκαία συνθήκη ενός ωραίου βίου. Οι προσπάθειες κατάκτησής της αποτελούν βασική μέριμνα, από το προσωπικό, μέχρι το παγκόσμιο επίπεδο.

Κι όμως. Εσύ αγαπημένε μου φίλε, αυτοκαταδικάζεσαι isoβίως σε μία ανασφαλή ζωή, χωρίς μάλιστα αυτή σου η στάση να βασίζεται σε αληθινά δεδομένα.

Εκεί που οι άλλοι συνομιλούν ισότιμα, εσύ αισθάνεσαι μειονεκτικά, στρίβεις αλλού το βλέμμα και σκύβεις το κεφάλι.

Μιλάς πάντοτε διστακτικά και χαμηλοφώνως.

Εκεί που οι άλλοι διαφωνούν επιδεικνύοντας το μέσο ανθρώπινο σθένος, εσύ κομπιάζεις, αυτοκατηγορείσαι και όποτε πιέζεσαι, αυτοσαρκάζεσαι. Κι όταν πρέπει να πάρεις μία μικρή ή μεγάλη απόφαση, εσύ συνεχώς αμφιταλαντεύεσαι και τελικά ζημιώνεσαι από αυτήν σου τη στάση.

Δεν έχεις την παραμικρή αυτοπεποίθηση και αμφιβάλεις για το πνεύμα και το σώμα σου. Θεωρείς ότι δεν είσαι άξιος προσοχής.

Και ξέρεις κάτι, καλέ μου φίλε;

Εγώ σε ξέρω από παλιά και μπορώ να καταλάβω το γιατί.

Για να θεωρήσει κανείς εαυτόν άξιο προσοχής θα πρέπει να έχει απολαύσει στα παιδικά του χρόνια την προσοχή των άλλων.

Κι εσένα, αυτοί που σε περιέβαλλαν δεν σε πρόσεξαν όσο σου ταίριαζε (όσο ταιριάζει στο κάθε υπέροχο παιδί).

Μάτια προσπαθούσες να αποσπάσεις την προσοχή τους, εξωτερικεύοντας τον ιδιαίτερο κόσμο σου.

Είδες και αποείδες και τελικά πείστηκες.

Και τώρα τους φέρεις μέσα σου.

Κι αυτούς και την άδικη κρίση τους.

Ανθεκτικός

Τον παλιό καιρό, υπήρχαν ακόμα γειτονιές.

Οι κάπως μεγαλύτεροι τις θυμόμαστε με νοσταλγία.

Μια μικρή «δική μας» κοινωνία λειτουργούσε παράλληλα με εκείνη των μεγάλων, επιτρέποντας στον καθένα μας να ακονίζει σε αυτήν τα δοντάκια του, σαν απάνω σε κόκαλο, δοκιμάζοντας τη ζωή. Αντίστοιχα λοιπόν με την κοινωνία των μεγάλων, είχαμε κι εμείς τα νόμιμα και τα παράνομα παιχνίδια μας. Δεν υπήρχε μόνο το κρυφτό, το κυνηγητό, το ποδόσφαιρο και το σχοινάκι. Υπήρχε ο κουκουναροπόλεμος, ο πετροπόλεμος και το ξύλο.

Στο ευγενές λοιπόν αγώνισμα του ξύλου, νικητής αναδεικνύονταν εκείνος που θα έριχνε κάτω τον αντίπαλο και η νίκη επικυρώνονταν μόνον όταν τον υποχρέωνε να πει «Παραδίδομαι».

Σε όλες τις γειτονιές τύχαινε να μεγαλώνει κάποιος, που ενώ δεν είχε αξιολόγησες σωματικές προδιαγραφές, όλοι οι υπόλοιποι σέβονταν για το πείσμα του. Όσες φορές και αν τον κτύπαγαν, όσες φορές κι αν τον πέταγαν κάτω, αυτός ξανασηκώνονταν. Μπορεί να τον έκαναν μαύρο στο ξύλο, όμως το «Παραδίδομαι» ποτέ δεν το εκστόμιζε.

Αυτός είναι λοιπόν ο ανθεκτικός.

Ένας πεισματάρης, που σε πείσμα των προβλημάτων της ζωής αυτός συνεχίζει φωνάζοντας: «Δεν έχει σημασία πόσες φορές θα πέσεις. Σημασία έχει πάντα να ξανασηκώνεσαι».

Η κορυφαία όμως και κρίσιμη δοκιμασία, τόσο για τον πεισματάρη φίλο μας, όσο και για εμάς, είναι όταν ο δυνατότατος αυτός γείτονας βρεθεί μέσα μας. Κι αυτό γιατί σύμφωνα με την Φρουδική θεωρία, η ζωή είναι μία διαρκής πάλη ανάμεσα σε δύο ενστικτώδεις δυνάμεις, τον Έρωτα και τον Θάνατο. Η επιθυμία για ζωή αγωνίζεται να επικρατήσει.

Άξιος

«Αρχής τετευχώς, ίσθι ταύτης άξιος»
Μένανδρος

Ο πρώτος και υψηλότερος λόγος που οφείλουμε να διάγουμε τον βίο μας με τρόπο άξιο είναι η έμπρακτη εκτίμηση της πραγματικότητας της ύπαρξής μας. Δεν ήταν κάτι που εννοούταν. Ως ένα βαθμό η σύλληψή μας ήταν θέμα τύχης. Εύκολα θα μπορούσαν στη θέση μας να είχαν βρεθεί κάποια άλλα από τα εκατομμύρια σπερματοζωάρια που πολιορκούσαν το ωάριο.

Εκκινώντας από αυτό το δεδομένο, καταλήγουμε σε μία βασική εντολή, που εάν εφαρμόζαμε θα οδηγούμασταν σε προσωπική και κοινωνική ανύψωση. Η εντολή αυτή λέει: Πράξε άξια!

Δεν έχει τόση σημασία το τι θα κάνεις, όσο το πώς θα το κάνεις. Ο άξιος κηπουρός ή σκουπιδιάρης αξίζει πολύ περισσότερο από τον ανάξιο ηγέτη ή επιστήμονα.

Δεν έχει τόση σημασία το εάν θα αποκτήσεις αξιώματα, όσο η αξία που θα επιδείξεις.

Παραφράζοντας λοιπόν τα λόγια του Μενάνδρου, οφείλουμε να φανούμε αντάξιοι του αξιώματος της ζωής που μας έτυχε.

Όσο κι αν η παραπάνω θεωρία φαίνεται αυτονόητη, η εφαρμογή της σπανίζει.

Σπανίζει ο άξιος πατέρας.

Σπανίζει ο άξιος λειτουργός.

Σπανίζει ο άξιος άνθρωπος.

Αυτός αξίζει να είναι το πρότυπό μας.

Αυτός αξίζει τον απόλυτο σεβασμό μας.

Αποτυχημένος

Λέει το τραγούδι: «Φταίτε κι εσείς, φταίμε κι εμείς,
φταίνε κι οι άλλοι...»

Αυτή είναι η περίπτωση μου.

Δεν μπορεί να φταίω μόνο εγώ.

Αλλά από την άλλη, είναι αδύνατο να μην έχω φταίξει κι εγώ.

Η αλήθεια είναι ότι κάπου βολεύτηκα.

Μα αυτό έγινε αργότερα.

Την πρώτη ρετσίνα του «Αποτυχημένου» την λούστηκα από
τους γονείς μου. Ελάχιστο ενδιαφέρον, μηδαμινή στήριξη
και ύστερα: «δεν μπορεί το παιδί... δεν τα καταφέρνει...»

Και αμέσως μετά οι δάσκαλοι, που ποτέ δεν προσπάθησαν να
με βρουνε : «να τελειώσει τουλάχιστον το σχολείο...

να βρει μια δουλίτσα». Χαμηλές απαιτήσεις και προσδοκίες...

Και κάπου εκεί, άρχισε η δική μου ευθύνη, ο αυτοστιγματισμός.

Κάτι δηλαδή μεταξύ ανασφάλειας, τεμπελιάς και βολέματος.

Ένα υποβιβαστικό βλέμμα διέρχονταν πλέον απευθείας από τον
καθρέπτη μου στις συνειδήσεις των συνανθρώπων μου.

Κι έτσι έζησα. Κάνοντας κουτσό.

Κουτσοτελείωσα το σχολείο, κουτσοβολεύτικα σε μία δουλίτσα,
παντρεύτηκα δίχως να ερωτευτώ και μεγαλώνω παιδιά χωρίς να
τα εμπνέω...

Μα κάπου μέσα εκεί...

Κάπου βαθιά μες στον καθρέπτη...

είδα μία σπιθίτσα μες στο ανασφαλές βλέμμα μου!

Κι ήταν η ίδια που είχα διακρίνει όταν ήμουν μικρό παιδάκι
ακόμα... πριν την πρώτη ρετσίνα.

«Εσύ είσαι;, τη ρώτησα. Ζεις ακόμα φλογίτσα μου;»

Πήρα ένα στίλο και άρχισα να γράφω.

Αριστερίζων (ή Αριστεριστής)

Sapere aude

(Τόλμα τη γνώση, Τόλμα τη σοφία,
Τόλμα την προσωπική σκέψη και κρίση.)

Καντ

Αχ βρε Καντ. Εσύ, εσύ τα ξεκίνησες όλα...

με τους Διαφωτισμούς σου και τα “Sapere aude” σου...

Τέτοιος ογκόλιθος διορατικότητας, πως και δεν το σκέφτηκες;

Πως και δεν το πρόβλεψες, ότι οι φωτεινές αυτές ιδέες θα υποβιβάζονταν σε απλά συνθήματα και σημαίες στα στόματα και στα χέρια όλων αυτών που αδυνατούν να σταθούν σε αυτό το ύψος;

Που πήγε βρε Εμάνουελ η ιδέα όταν αυτοί οι εκφραστές της έπιασαν την καρέκλα, εξαργυρώνοντας τον αγώνα που σε μεγάλο βαθμό κάναν άλλοι;

Το μόνο που κράτησαν από την ιδέα είναι το ότι δεν φορούν γραβάτα. Κατά τα άλλα, αυτοί οι αυτοαποκαλούμενοι αριστεροί, μόλις βρεθούν στην εξουσία, αποδεικνύονται κατά πολύ χειρότεροι των συντηρητικών, αφού υπό το προσωπείο της δήθεν φιλολαϊκής τους ιδεολογίας, παίρνουν μέτρα και περνούν νόμους που ποτέ δεν θα κατάφερνε μία δεξιά κυβέρνηση.

Αποδεικνύονται μάλιστα μεγάλοι υποκριτές, αφού επιδιώκουν οργανωμένα τη φίμωση όλων των αντίθετων στομάτων... αυτοί οι ίδιοι που μια ζωή φώναζαν για τα αίσχη της λογοκρισίας. Κανείς δεν δικαιούται για παράδειγμα, ακόμα και εάν λέει την αλήθεια, να μιλήσει επιβαρυντικά για τους πρόσφυγες, τους ομοφυλόφιλους ή τις οποιεσδήποτε μειονότητες. Τον χαρακτηρίζουν ομοφοβικό ή ρατσιστή, του κρεμούν μία ταμπέλα και καθάρισαν.

Παραλειπόμενο Τηλεοπτικό Συμβάν
Σχετικό με την Λογοκρισία του Αριστεριστή
«ήμουν στο Πολυτεχνείο εγώ»

Οι «Απαράδεκτοι», σημείωσαν υψηλά νούμερα τηλεθέασης από την πρώτη στιγμή και θεωρούνταν ένα από τα πολύ δυνατά χαρτιά της ελληνικής τηλεόρασης.

Κατά την διάρκεια προβολής της σειράς, ο παραγωγός κάλεσε την Δήμητρα Παπαδοπούλου στο γραφείο του.

Έβγαλε από το συρτάρι του, μια στοίβα χαρτιά και την ρώτησε: «Τα βλέπεις αυτά; Είναι όλα εξώδικα και καταγγελίες που αφορούν τη σειρά».

Έτσι ήταν. Αρκετοί τηλεθεατές είχαν «προσβληθεί» από τον τρόπο που χρησιμοποιήθηκε το Πολυτεχνείο και οι αγώνες κατά της χούντας από την σεναριογράφο. Θεώρησαν ότι κοροϊδεύει και υποτιμά με τον τρόπο της τους αγώνες που δόθηκαν κατά του δικτατορικού καθεστώτος. Η Παπαδοπούλου συνήθως έβαζε τον Παπαδόπουλο να λέει «ήμουν στο Πολυτεχνείο εγώ» και ακολουθούσε μια γνώμη που δεν δικαιολογούσε κανένα αγωνιστικό παρελθόν. Ουσιαστικά ήταν μια σκωπτική προσέγγιση απέναντι σε όσους επικαλούνταν συνέχεια την αμφισβητούμενη παρουσία τους στην εξέγερση. Ήταν όμως η πρώτη φορά που κάποιος το τόλμησε στην τηλεόραση και μάλιστα κατ' εξακολούθησιν....

Πηγή: <http://www.mixanitouxronou.gr>

Άριστος

Στην αρχή είχε λίγο ενδιαφέρον.

Από τον ενθουσιασμό στα τόσο γρήγορα πρώτα βήματα και τη χαρά της τόσο σύντομης ανάπτυξης ομιλίας, μέχρι τα πρώτα «Μπράβο» και τα μετέπειτα άριστα στο σχολείο. Μα αργότερα κατάντησε μαρτύριο.

Από τα «Δε σε φοβόμαστε. Εσύ θα πετύχεις σίγουρα», των Πανελληνίων, μέχρι τα «Σιγά μην έχεις κι εσύ άγχος για τη δουλειά. Εσύ πάντα τα καταφέρνεις»...

Εσύ πάντα τα καταφέρνεις... Εσύ πάντα τα καταφέρνεις...

Αισθάνομαι σαν τους παίκτες εκείνης της υπερομάδας, που αδυνατούν να χαρούν το παιχνίδι, διότι είναι καταδικασμένοι να κερδίζουν πάντα.

Οι υψηλές προσδοκίες και η βεβαιότητα των άλλων τους γεμίζει αβάσταχτο άγχος.

Η υπεράσπιση μίας δίχως ψεγάδι εικόνας καταντά το μόνιμο χρέος μου... η ισόβια φυλακή μου.

Δεν έχω δικαίωμα στο λάθος. Δεν μπορώ κι εγώ, όπως ο κάθε άλλος, να εκφράσω τους ανθρώπινους προβληματισμούς, φόβους ή αδυναμίες μου. Δεν μπορούν να με ακούσουν, διότι με θεωρούν υπεράνθρωπο.

Μα έρχονται κάποιες στιγμές που ο ήρωάς μας -υπό το βάρος των συνεχόμενων υψηλών προσδοκιών- καταρρέει.

Είναι ακριβώς η στιγμή που ο Superman, αδυνατεί -κατά βάθος δεν επιθυμεί- να πραγματοποιήσει μία ακόμα σωτήρια επέμβαση. Καταρρίπτοντας την εικόνα του σταρ, αρνείται την μεταμφίεση και την πτήση.

Στρέφεται στον θεατή και τον ρωτάει:

Εμένα, ποιος θα με σώσει;

Ασυμβίβαστος - Ανένταχτος

Πρόκειται για άνθρωπο θαρραλέο και σκεπτόμενο.

Τολμάει να μην ακολουθεί το κοπάδι

και ας διατρέχει μεγαλύτερο κίνδυνο.

Το Συντηρητικό Τάγμα δεν τον αποδέχεται.

Ούτε το έθνος, ούτε η θρησκεία. Τους χαλάει την πιάτσα.

Ωστόσο, αν κοιτάξει κανείς την ανθρώπινη ιστορία, εύκολα θα διαπιστώσει ότι η πρόοδος, η εξέλιξη και κυρίως η προσπάθεια απελευθεροποίησης έχουν βασιστεί σε γενναίες πράξεις και στάσεις τέτοιων ατόμων. Και παρότι, μετά από δεκαετίες ή αιώνες, οι συντηρητικοί εξυμνούν αυτές τις στάσεις, την ίδια στιγμή προσπαθούν λυσσαλέα να φιμώσουν και να περιορίσουν τις αντίστοιχες σύγχρονές τους φωνές και δράσεις. Κι εκεί δημιουργείτε ένα γενικευμένο πρόβλημα, όπως στην κάθε πόλωση:

Η ομορφιά και ο λειτουργικός ρόλος του Ασυμβίβαστου - Ανένταχτου είναι το ότι σκέφτεται και οραματίζεται με έναν διαφορετικό, εντελώς προσωπικό και ελεύθερο τρόπο. Όταν όμως δέχεται από την κοινωνία μια τέτοια έντονη αρνητική δράση τότε μοιραία αντιδρά έντονα. Και τότε οι ιδιαίτερες ιδέες του παρεκκλίνουν από το προσωπικό και ετεροπροσδιορίζονται, καθώς αναπτύσσονται σαν διάταξη μάχης και όχι σαν εναλλακτικός τρόπος ζωής. Στόχος λοιπόν των θαρραλέων αυτών ανθρώπων δεν θα πρέπει να είναι μόνο η επιτυχής αντίδραση, δηλαδή ανάκτηση της ελευθερίας τους από το σύστημα, αλλά και η μετέπειτα δράση, δηλαδή η αξιοποίηση της ελευθερίας τους προς ένα όμορφο όραμα.

«Ελεύθερος από τι; Τι τον νοιάζει τον Ζαρατούστρα.

Φωτεινό όμως πρέπει να μου αναγγείλει το μάτι σου:

Ελεύθερος προς τι;» Νίτσε

ΑΥΤΟΚΤΟΝΙΚΟΣ

«Το να αγαπάς
είναι ένα είδος αυτοκτονίας»
Λακάν

Ίσως, όπως λέει και ο Ρίτσος, να είναι το αίμα μας το μόνο τελικά που μπορεί να μας ξεδιψάσει. Μα υπάρχει λόγος να την αντέξουμε και να την ζήσουμε αυτήν την ταπείνωση (του να μην είμαστε νεκροί).

Παρόλα αυτά, μερικές φορές η λύση της αυτοκτονίας είναι ενδεδειγμένη. Είναι οι φορές που ο άνθρωπος ζυγίζοντας μία αμετάβλητη κατάσταση κρίνει ότι θα ήτανε καλύτερο γι' αυτόν και για εκείνους που αγαπάει να αποχωρίσει, όπως η περίπτωση του δημοσιογράφου Βέλιου.

Διαφορετική, αλλά υπό μίαν έννοια σχετική ήταν η περίπτωση του καθηγητή και πρώτιστα φωτεινού δασκάλου Λιαντίνη. Αφού αποχαιρέτησε τους φοιτητές του και την οικογένειά του, πήγε στον Ταϋγετο να αντικρίσει τον θάνατο κατάματα και να του πει έμπρακτα πως μετά από φιλοσοφική προσπάθεια μίας ζωής κατόρθωσε να επιλέγει αυτός το πότε και το πώς θα φύγει. Οι δύο αυτές περιπτώσεις ωστόσο, διαφέρουν σημαντικά στη μορφή από τις περισσότερες τυπικές αυτοκτονικές στάσεις. Η διαφορά έγκειται στον λόγο και στον υγιή τρόπο σκέψης μέσω του οποίου οι δύο αυτοί αξιολογούμενοι άντρες κατέληξαν στην απόφαση να θέσουν τέλος στις ζωές τους.

Στις περισσότερες περιπτώσεις αυτοκτονικών όμως, η σκέψη είναι θολή. Το συναίσθημα απομόνωσης, απόγνωσης και φυγής κατακλύζει την ψυχή και μειώνει την επιθυμία παραμονής.

«όμως για μένα είν' αργά να τρελαθώ
και είναι ακόμα πιο αργά, να κάνω υπομονή.»
Δημιουργείται έτσι μία πρόθεση, η οποία μόλις δοθεί αφορμή
από κάποιες τυχαίες κατάλληλες συνθήκες και συγκυρίες,
βρίσκει ευκαιρία να εκδηλωθεί.
Είναι τόσο κρίμα ...

«Ίσως μπορεί η αγάπη»

Έκχαρτ Τόλε

Η ελπίδα και σε αυτήν τη δύσκολη κατάσταση έρχεται μέσω της
αγάπης. Και «ας ριχτεί το ποτάμι της σε κλειστά μέρη!, μας λέει
ο Νίτσε. Πως είναι δυνατόν να μη βρει στο τέλος ένα ποτάμι τον
δρόμο για τη θάλασσα;» Κι είναι ο ωραίος ο στίχος των
Κατσιμιχέων που προσπαθεί να πεισμώσει τις τραυματισμένες
ασθενείς ψυχές, υπενθυμίζοντάς τους πως
Λόγος παραμονής πάντα θα υπάρχει!

«Αχ, είναι δύσκολο πολύ
για μιαν αγάπη να χαθείς, να σβήσεις,
μα δυο φορές πιο δύσκολο είναι γι' αυτήν να ζήσεις,
να ζήσεις»

Υπάρχει ωστόσο και μία άλλη, πλάγια μορφή αυτοκτονίας, που
αφορά στις περιπτώσεις εκείνων που δεν είναι σίγουροι (ή δεν
βρίσκουν τη δύναμη να ολοκληρώσουν).

Παραμένουν λοιπόν στη ζωή φλερτάροντας ολοένα με τον
θάνατο, σαν σε παιχνίδι ενός αιώνιου ανολοκλήρωτου έρωτα.

Παραμένουν στο σκοτάδι.

Ζουν χωρίς να ζουν.

Δηλαδή σαν ζωντανοί νεκροί.

Περιμένοντας εκείνον που θα βρει το θάρρος.

Δηλαδή τον χρόνο.

Τραγούδι σχετικό με την Αυτοκτονική Τάση
Μάλλον είναι αργά

Μάλλον τελικά
δεν μπορείς να με κρατήσεις
Μάλλον είναι αργά
να με σώσεις, είναι αργά
να μ' αναστήσεις

Δεν το ξέρω ειλικρινά
αν το αντέχω να συνεχίσεις
Ίσως τελικά
να μην μπορώ κι άλλη φορά
να προσπαθήσεις

Κουράστηκα να ζω χωρίς να ελπίζω
Κουράστηκα να ζω χωρίς να ζω
Δε βρίσκω λόγο για να συνεχίζω
Μην πας να με κρατήσεις δε μπορώ

Όσο κι αν προσπαθώ
στα ψέματα το κάνω
Η θλίψη μου αυτή
είναι η μόνη επαφή
μ' αυτά που χάνω

Η ψυχή μου το ζητά
κάπου ψηλά να φτερουγήσει
Μη μου θυμώνεις, είναι αργά
δεν το θέλω πραγματικά
να με κρατήσεις

Κατσιλάμπρος Γιάννης

Γιατρός

Δικαίως αναρωτιέστε.

Παράξενη και μάλλον λανθασμένη η ταύτιση ενός λειτουργήματος με έναν τύπο συμπεριφοράς. Κι όμως.

Δεν λέω βεβαίως πως δεν υπάρχουν καλοί και κακοί γιατροί.

Ωστόσο, για έναν λόγο ανεξερεύνητο, σχεδόν όλοι τους καταλήγουν με διάφορους τρόπους, σε ένα πολύ συγκεκριμένο χαρακτηριστικό, που λέγεται έπαρση.

Η υψηλή ιδέα που έχουν για τον εαυτό τους, θίγει το ίδιο το υψηλότερο λειτούργημά τους. Οι άνθρωποι αυτοί κρίνουν εαυτούς ανώτερους. Υποβοηθούνταν βεβαίως ανέκαθεν σε αυτό με την υποτακτική στάση της υπόλοιπης κοινωνίας.

Χαρακτηριστικότερη είναι η υψηλότερη θέση που κάθονταν σε ένα γλέντι ο γιατρός του χωριού (μαζί με τον παπά και τον δήμαρχο).

Χαρακτηριστικότερη και ενδεικτική είναι επίσης η κακογράφιση της συνταγογραφίας. Μου είναι αδύνατο να πιστέψω ότι αυτοί οι πρώην αριστούχοι μαθητές αδυνατούν να γράψουν κατανοητότερα. Δεν είναι ότι δεν μπορούν, αλλά ότι δεν επιθυμούν. Διατηρώντας το μη κατανοητό, διατηρείτε ένα μυστήριο. Πρόκειται για το ίδιο αρχέγονο μυστήριο που συντηρούσαν όλοι ανεξαιρέτως οι μάγοι και οι κληρικοί.

Η αινιγματικότητα της συνταγογράφησης επεκτείνεται στο μη κατανοητό τρόπο έκφρασης σε συγγράμματα και διαλέξεις, ακόμα και σε ενημερωτικές ομιλίες προς το κοινό.

Το χειρότερο είναι ότι αυτή η στάση επεκτείνεται και πέραν του εργασιακού ωραρίου, εισβάλλοντας βίαια στη σχέση του γιατρού με τους φίλους του, τη γυναίκα του, τα παιδιά του και πρώτιστα τον εαυτό του.

Άνοστο σχετικό Ανέκδοτο (πραγματική ιστορία)
«Οι δύο εσωτερικές φωνές ενός γιατρού»

Ένα αίσθημα ενοχής και τύψεων είχε καταλάβει τον γιατρό.

Δεν μπορούσε να το ξεπεράσει με τίποτα.

Τον έπνιγε, κόντευε να σκάσει, όλη μέρα.

Μια εσωτερική φωνή προσπαθούσε να τον καθησυχάσει:

- Γιάννη, δεν είσαι και ο πρώτος γιατρός
που το έκανε με μια ασθενή του...

Αλλά μια άλλη εσωτερική φοβερή φωνή του υπενθύμιζε:

-Γιάννη, είσαι κτηνίατρος...

Διαφορετικός- Εναλλακτικός

Δεν ακολουθώ το ρεύμα των πολλών.

Δεν ακολουθώ τη μόδα, τις συνήθειες, τα καθώς πρέπει και τα είθισται. Από αυτή την άποψη έχει ενδιαφέρον να με κοιτάς.

Από τις απόψεις, τις ιδέες και τις θεωρίες, μέχρι τις στάσεις και τις πράξεις.

Θεωρητικά, η ανάπτυξή μου θα μπορούσε να πλησιάσει περισσότερο τον προσωπικό άξονά μου, απ' ό,τι η αντίστοιχη ανάπτυξη των υπολοίπων, αφού γίνεται με πιο ελεύθερο και ανεξάρτητο τρόπο, χωρίς την επιρροή του ρεύματος των πολλών. Πρακτικά είναι όμως έτσι;

Πρέπει να ομολογήσω ότι δυστυχώς όχι.

Στην πράξη, ο συνειδητός και αποφασιστικός αυτοδιαχωρισμός μου από τους πολλούς με έχει οδηγήσει σε μία σταθερά αντιδραστική στάση και στην ακολουθία ενός ετεροπροσδιοριζόμενου αντιρεύματος.

Με λίγα και απλούστερα λόγια, αποξενώθηκα από τους πολλούς για να φτιάξω κάτι δικό μου και όχι -όπως κατέληξα- για να φτιάξω κάτι σταθερά αντίθετο και διάφωνο προς αυτούς.

Τι κι αν φαίνομαι αντίθετος ή διαφορετικός;

Την ανεξαρτησία που στόχευα δεν την πέτυχα.

Η τοποθέτησή μου συνεχίζει να εξαρτάται από άλλους.

Παρόλα αυτά, νομίζω ότι είμαι χρήσιμος σε ένα σύνολο.

Κι αυτό γιατί τις στιγμές που οι πολλοί φανατίζονται και χωρίζονται σε μέτωπα, αναπτύσσοντας πόλους, εγώ -πάλι ετεροπροσδιοριζόμενος- προτείνω μία εναλλακτική λύση. Ανεξάρτητα από την ορθότητά της, αυτή αποτελεί μέσο εξομάλυνσης της πόλωσης και αρχή μίας προσπάθειας γεφύρωσης, αφού γίνεται πλέον σαφές ότι οι δυνατές λύσεις είναι πάντοτε περισσότερες απ' όσες νομίζουμε.

Δικαστής

«Κανένας δεν είναι υπεύθυνος για τις πράξεις και τη φύση του.

Κρίνω σημαίνει είμαι άδικος» Νίτσε

Όπως αναφέρθηκε νωρίτερα, στην περίπτωση του Γιατρού, η κατά κανόνα αδόκιμη ταύτιση ενός λειτουργήματος με έναν τύπο συμπεριφοράς, σε ορισμένες περιπτώσεις εξαιρετικά ενδείκνυται. Ο Δικαστής αποτελεί λοιπόν μία τέτοια εξαίρεση, παρουσιάζοντας κάποια επαναλαμβανόμενα τυπικά χαρακτηριστικά.

Η αντίθετη με το υψηλό λειτούργημα του τιμωρητική τάση και εκδικητικότητα εδρεύει στην παιδική του ηλικία. Ήταν τότε που κάποιοι συμμαθητές του έχοντας υψηλές αθλητικές επιδόσεις, συναγωνίζονταν μεταξύ τους και κάποιοι άλλοι έχοντας ανεπτυγμένη σεξουαλική ορμή και φυσική ομορφιά, έφευγαν από το μάθημα, πηδώντας τη μάντρα και γενικώς.

Κι αυτός ο κακομοίρης ήθελε να τους μιμηθεί.

Ήθελε κι αυτός να αγωνιστεί... Ήθελε κι αυτός να πηδήξει τη μάντρα... Μα έλα που η φύση του τον είχε αδικήσει.

Μάλιστα αγαπητέ αναγνώστη... Αυτή ήταν η πικρή εναρκτήρια αλήθεια του τυπικού δικαστή: κακοφτιαγμένος.

Με αυτά τα δεδομένα, η υπόλοιπη εξέλιξη έρχεται με μαθηματική βεβαιότητα και ακρίβεια. Η λογική ακόλουθη ανάπτυξη ζήλιας και θυμού, οδηγεί σε μίσος, ασχημαίνοντας και την ψυχή. Ο μικρός πεισμώνει και -μη έχοντας και κάτι άλλο να κάνει- αποφασίζει να διαβάσει όσο μπορεί περισσότερο.

Όχι όμως για την ομορφιά της γνώσης, αλλά για την ασχήμια της προετοιμασίας της εκδίκησης, μέσω της εξουσίας.

Όταν λοιπόν βρεθείς να κοιτάς από χαμηλά αυτό το γεμάτο κόμπλεξ εκδικητικό βλέμμα, τότε να θυμάσαι πως το λειτούργημα είναι καταδικασμένο προ δεκαετιών.

Εγωιστής

«Εγωιστής είναι αυτός που δεν αφιερώνει κάθε λεπτό της ζωής του για να εξασφαλίσει την ευτυχία των άλλων εγωιστών»

Γκιτρώ

Ο όρος χρησιμοποιείται συνήθως ως αρνητική έννοια.

Έτσι το θέλησε η θρησκεία. Έτσι το θέλησε η πόλις.

Όμως, αν αφαιρέσουμε την ψευτοθική αντίληψη, τότε θα πρέπει να διακρίνουμε δύο μορφές εγωισμού:

τον νοσηρό και τον υγιή.

Ο νοσηρός εγωισμός είναι ως επί το πλείστον αστικό παράγωγο και αποτελεί πράγματι αρνητική έννοια. Φορέας του είναι εκείνος ο αντιπαθής τύπος που έχει μάτια μόνο για τον εαυτό του. Μπορεί να σκεφτεί ή να πράξει υπέρ κάποιου άλλου μόνο όταν θα αποκομίσει κάποιο όφελος. Είναι ανταγωνιστικός και ζηλόφθον. Αποτελεί άσχημη παρέα και δημιουργεί προβλήματα όταν εντάσσεται σε ομάδες. Το μεγαλύτερο από αυτά είναι η συνακόλουθη μίμηση που δέχεται αυτή του η στάση.

Ο υγιής εγωισμός αντιθέτως υπάρχει εκ φύσεως.

Από την αμοιβάδα έως τον άνθρωπο, έχει ιστορικά και φυσικά αποτελέσει βασική και αναγκαία προϋπόθεση επιβίωσης.

Ο βαθμός ανάπτυξης του εγωιστικού αισθήματος είναι μάλιστα αντιστρόφως ανάλογος με τον αριθμό των ζώων που απαρτίζουν μία ομάδα (αγέλη, κοπάδι, σμήνος κλπ). Το μοναχικό λιοντάρι είναι περισσότερο εγωιστής από την αγελαία ύαινα. Συνεπαγωγικά, γίνεται λοιπόν αντιληπτό ότι ο εγωισμός ακολουθεί επίσης τη δύναμη.

Τα ίδια ισχύουν και για τους ανθρώπους. Οι εγωιστικές γωνίες της μονάδας λειαινόνται όσο μεγαλώνει η ομάδα. Ο υγιής εγωισμός ξέρει να είναι δίκαιος: Θα δράσει προς όφελος της μονάδας, χωρίς να βλάψει την ομάδα.

Ενοχικός

«Ονειρεύτηκες ποτέ σου ένα καλοκαίρι απέραντο
που να τρέχεις,
μη γνωρίζοντας πια Ερινύες;»

Η όψη τους φοβιστική.

Πρόκειται για τις Ερινύες και τους Εφιάλτες,
αυτές τις γιγάντιες μυθικές μορφές,
που κατακλύζουν τον άνθρωπο, όταν πράξει άδικα.
Αυτές είναι η πραγματική τιμωρία.

Όλες οι άλλες αφορούν στο κοινωνικό δίκαιο,
μα εδώ μιλάμε για κάτι ανώτερο, που προηγείται αυτού.
Κάτι που εδρεύει μέσα στον καθένα από εμάς.

Σε ορισμένους ανθρώπους ωστόσο, αυτό το ενοχικό αίσθημα παρουσιάζεται σε υπερβολικό βαθμό, χωρίς να δικαιολογείται από την πραγματικότητα. Συν τω χρόνω, η υπερβολή αυτή συγκροτείται σε μία σταθερή στάση ζωής, που προκαταβάλλει ενοχικά το άτομο. Διαμορφώνεται συνήθως κατά την παιδική ή νεαρή ηλικία.

Σε σχέση τώρα με τις δικαιολογημένες τύψεις και ενοχές για μία πράξη που δεν διορθώνεται, η συμβουλή του Νίτσε είναι ξεκάθαρη και ιδιαίτερα βοηθητική. Οι συνεχιζόμενες τύψεις αποτελούν μία ανοησία. Ένα δεύτερο λάθος. Καταλαβαίνεις κύριε πως έκανες ένα κακό, που δεν μπορείς να διορθώσεις; Κάνε τότε ένα καλό. Ή μάλλον καλύτερα, κάνε πολλά καλά.

«Εάν όταν βραδιάσει κλαις γιατί έπεσε ο ήλιος,
τα δάκρυα δεν θα σ' αφήσουν να δεις τα αστέρια»

Ταγκόρ

Ένστολος

«Του παν θα βάλεις το χακί ... και ήρωας θα γίνεις ...

Τις νύχτες ξύπναγε νωρίς... και μίλαγε για λάθος...»

Πρόκειται συνηθέστερα για άτομο ενοχικό, που προσπαθεί να κρύψει πίσω από την στολή του την ανασφάλεια που νιώθει.

Δεν έτυχε να σπουδάσει, ούτε και να αναπτύξει τα ταλέντα του.

Έτυχε όμως μια μέρα να πέσει στα αφτιά του η είδηση για την προκήρυξη κάποιων θέσεων. Δεν ακούγονταν και άσχημο. Ισόβια εξασφάλιση. Που να φανταζόταν ότι ερχόμενος στην Αθήνα για να ενταχτεί, θα εξασφάλιζε ισόβια δέσμευση...

Κι αυτό γιατί, παρότι θεωρητικά ο ένστολος έχει το δικαίωμα να παραιτηθεί, πρακτικά, όταν μετά από χρόνια συνειδητοποιεί ότι θα του άξιζε κάτι καλύτερο, όντας ανειδίκευτος και έχοντας πλέον οικογενειακές και άλλες υποχρεώσεις, δεν τολμάει την ομολογουμένως, βάση δεδομένων, παράτολμη αλλαγή.

Έτσι λοιπόν μένει στο σώμα και συνήθως είτε απαξιώνει το λειτούργημα και κατ' επέκταση την αυτοεκτίμησή του, είτε το παίρνει απόφαση και εντάσσεται σε ένα νοσηρό, επιζήμιο και επιβλαβές για το σύνολο σύστημα, διατηρώντας μεν μία ψευδή εικόνα, αλλά νιώθοντας κατά βάθος ότι χαμηλώνει με αυτόν τον τρόπο δραματικά την ποιότητά του.

Ας μην μας διαφεύγει ότι όταν μιλάμε ειδικά για την αστυνομία ή τον στρατό, αναφερόμαστε σε μετεξέλιξη της παλιάς βασιλικής φρουράς... Πως λοιπόν να αισθανθεί όμορφα ένας προστάτης και προστατευόμενος των δυνατών;

Τον παλιό καιρό μαζεύανε από τους χωρικούς τους φόρους.

Στις μέρες μας κτυπούν με μανία τους συνταξιούχους και ειδικά τους πάσης φύσεως αντιφρονούντες. Και γιατί ειδικά αυτούς;

Μα γιατί στα λόγια τους αναγνωρίζουν αυτή την άλλη φωνή που υπάρχει μέσα τους, εκείνη που τους «μίλαγε για λάθος».

Σχετικό Ανέκδοτο (πραγματική ιστορία)
Σύγκρουση δύο κόσμων: Η νοικοκυρά και τα Ματ

17^η Νοεμβρίου.

Πανεπιστημίου.

Επέτειος του Πολυτεχνείου.

Εντάσεις και επεισόδια.

Αναρχικοί και ΜΑΤ.

Μολότοφ και δακρυγόνα.

Μα εκείνη ζει στον δικό της κόσμο.

Παρότι κατοικεί στην Πανεπιστημίου, δεν έχει διόλου αλλάξει το ημερήσιο πρόγραμμά της.

Ξεκίνησε πλένοντας και απλώνοντας τα ρούχα, έβαλε το φαγητό και αφού σκούπισε, έψαχνε με άγχος το καθαριστικό για το παρκέ.

Ματαίως! Το καθαριστικό είχε τελειώσει και έπρεπε να αντικατασταθεί άμεσα!!!

Δεν υπήρχε καμία περίπτωση ή σκέψη αναβολής.

Η αξιαγάπητη νοικοκυρά, έβαλε κάτι πρόχειρο και κατέβηκε για να αποκαταστήσει την μεγάλη απώλεια, ψωνίζοντας από το μίνι μάρκετ που βρίσκονταν στην απέναντι πλευρά της λεωφόρου.

Έλα όμως που οι διμοιρίες των ΜΑΤ είχαν παραταχθεί ακριβώς στη διαχωριστική λωρίδα, αποκλείοντας απολύτως τη διάβαση...

Ωστόσο, η πρωταγωνίστριά μας προχώρησε και προσπάθησε να περάσει.

«Που πάτε κυρία μου;, της είπε ένας -μάλλον- άνθρωπος.

Δεν πατάει κανείς από εδώ και πέρα!»

Και εκείνη τότε, αποτυπώνοντας υπέροχα το χάσμα των δύο κόσμων τον ρώτησε:

«Μα γιατί παλικάρι μου; Έχεις σφουγγαρίσει;»

Επιτυχημένος

Είναι εκείνο το τραγούδι που αναφέρει:
«Είναι κι αυτοί που μου τη δίνουν στη ζωή μου,
κάτι τυπάκια που το παίζουν αυθεντία»...
Κάπως έτσι τα επιτυχημένα τυπάκια,
χωρίς ιδιαίτερη προσωπικότητα,
τα πάνε τέλεια και δε μαλώνουν ποτέ με τη γυναίκα τους,
αποτελούν την εξαίρεση, διατηρώντας άριστη σχέση με την
πεθερά τους, που τους λατρεύει
και χαίρουν πάντοτε (αλήθεια πως γίνεται αυτό; και τι
αλαζονεία!) άριστης υγείας.
Εργασιακά τα πάνε άψογα. Από προαγωγή σε προαγωγή
ολόκληρη η ζωή τους.
Κι ένας προαγωγός-νταβατζής διευθύνει όλη αυτή την πορεία
«ανόδου» εκδίδοντας τον άνθρωπο που κρύβεται πίσω από όλα
αυτά στον απαιτητικό και γεμάτο παραξενιές και φετίχ πελάτη,
που λέγεται εικόνα.
Κι αυτό γιατί προσπαθώντας να διατηρήσει κανείς την
αλέκριαση όψη του, χάνει το δικαίωμα της αδυναμίας, του
λάθους και σε έναν πολύ σημαντικό βαθμό του πάθους.
Απομακρύνεται δηλαδή ο άνθρωπος από το ανθρώπινο, για
χάρη μίας λάμψης.
Κι αλήθεια, μέσα από όλο αυτό το παιχνίδι μοιάζει να κερδίζει
μόνο η ματαιοδοξία της μάνας που ανάθρεψε το παιδί με αυτόν
τον τρόπο - στόχο, εγκλωβίζοντάς το για μία ζωή.
Ας αναφέρω και το τέλος του τραγουδιού, στο οποίο, το
απομονωμένο από τον πραγματικό εαυτό του τυπάκι, κοιτώντας
στον καθρέπτη λέει: «Μου λείπεις εσύ, ναι μου λείπεις εσύ
και νιώθω να είμαι σε χαμένο νησί»

Εργασιομανής

«Μιλάει ακατάπαυστα. Σα να φοβάται τις παύσεις.

Σα να μη θέλει να έχει τη δυνατότητα να σκεφτεί.

Από κάτι κρύβεται...»

Η δασκάλα σου στο σταθμό τα είχε καταλάβει όλα.

Που να διαχειριστεί τον τρελό μας κόσμο ένα αγνό παιδί.

Προτιμάει να κρατάει απόσταση.

Εάν δε σε σκεφτώ, εάν δε σε δω, εάν δε σε ονομάσω

και εάν δε μιλήσω για εσένα, είναι σα να μην υπάρχουν...

Ιδιοφυές! Να η λύση που είχες βρει.

Δε θα έλεγες τίποτα σε κανέναν. Ούτε στον εαυτό σου.

Μόνο που τότε δεν είχες μάθει για το υποσυνείδητο... Το είχες

αισθανθεί βέβαια. Κάτι σα μαύρη σκιά μες στην ψυχή σου.

Κι έτσι συνέχισες, προσπαθώντας να εκτονώνεις την ένταση της
μαύρης σκιάς με συνεχή δράση.

Υπερκινητικός, ομιλητικός, απίστευτα αθλητικός και μελετηρός...

Και όταν οι υποχρεώσεις τελείωναν, εσύ άλλοτε έψαχνες να
κρυφτείς στα βιβλία και στις παρέες και άλλοτε έπαιρνες τα
βουνά και έτρεχες... έτρεχες... έτρεχες...

μα η μαύρη σκιά σε ακολουθούσε...

Και τώρα που μεγάλωσες, εργάζεσαι μανιακά.

Εξυμνείς την εργασιοθεραπεία και την κάνεις πράξη από το πρωί
μέχρι το βράδυ... Όλη μέρα, θεραπεύεις τον εργάτη και αφήνεις
την ψυχή σου μόνη με τη μαύρη σκιά. Δε βγάζει πουθενά.

Δεν γίνεται έτσι αγόρι μου. Φτάνει. Αρκετά.

Είναι καιρός να αγκαλιάσεις την ψυχή σου και να της επιτρέψεις
να μιλήσει. Είναι ο μόνος τρόπος να σωθείς. Αλλιώς δε γίνεται.

Κατάλαβέ το:

Δεν φταις εσύ.

Εργάτης

«η δουλειά κάνει τους άντρες
το γιατί, το πηλοφόρι, το μυστρί»

Δούλεψα μαζί του μόλις δέκα μέρες.

Δεν άντεξα περισσότερο.

Όντας ανειδίκευτος στις τεχνικές εργασίες, με έβαλαν στο καρότσι. Το γέμιζα και το άδειαζα.

Δεν μπορούσα να φανταστώ το πόσο δύσκολο θα ήταν.

Μέσα στο 8ωρο κάναμε δύο 15λεπτα διαλείμματα.

Αυτό ήταν όλο.

Η εξάντληση συσσωρεύονταν και αισθανόμουν σαν τον κρατούμενο που του επιβάλλουν καταναγκαστικά έργα.

Γενικά, παρότι μεγάλωσα στην ανεμελιά των Βορειίων

Προαστίων, ήμουν αρκετά σκληρό παιδί.

Κάτι ο αθλητισμός, κάτι το πείσμα...

Μα, εκείνες τις δέκα μέρες αισθάνθηκα ξεκάθαρα να μειονεκτώ.

Ποτέ δεν είχα νιώσει τόσο φλώρος...

Την πρώτη μέρα που άδειαζα το καρότσι, είχε βρέξει και είχε λάσπες. Δίπλα στον κάδο πάρκαρε ένα γυαλιστερό γιαπάκι το υπερπολυτελές όχημά του. Εκείνη τη στιγμή γλίστρησα και έπεσα από τη σανίδα. «Πρόσεχε ρε, θα το λερώσεις», μου είπε, αδιαφορώντας για το εάν ήμουν καλά.

Αδιαφορώντας για τον άνθρωπο.

Πληγώθηκα. Είδα στο γιαπάκι τον παλιό εαυτό μου.

Όλη την υπόλοιπη μέρα το σκεφτόμουνα.

Πως ήταν δυνατό να παραμένει μία τόσο μεγάλη κοινωνική αντίθεση. Ίδια ηλικία ο ένας, ίδια και ο άλλος. Παιδί του ίδιου Θεού όλοι... Πως ήταν δυνατό να μην συσσωρεύεται ο θυμός και κάποια στιγμή να μην ξεσπάει, απαιτώντας την αλλαγή και την αποκατάσταση της ισορροπίας;

Την άλλη μέρα, όταν ξεκίνησε η δουλειά ήμουν ήδη εξαντλημένος. Και κάθε επόμενη μέρα ακόμα περισσότερο.

Δεν μπορούσα πια, όχι να βρω απάντηση, μα ούτε καν να θυμηθώ την απορία μου.

Μα αυτή η ανημποριά μου ήταν και η απάντηση.

Ο εργάτης είναι τόσο εξαντλημένος που δεν μπορεί να συγκροτήσει τη σκέψη του και να απαιτήσει το δίκαιο.

Δεν του μένει πια ενέργεια, όχι για να επαναστατήσει, μα ούτε καν για να σκεφτεί.

Αν μάλιστα συνυπολογίσει κανείς ότι η κατάσταση αυτή αποτελεί γι' αυτόν την ίδια καθημερινότητα που βίωναν και θα βιώνουν οι πρόγονοι και οι απόγονοί του, τότε θα αντιληφθεί τους λόγους της μη αντίδρασης.

Το τελικό κτύπημα της διαιώνισης της αδικίας έρχεται από την αίσθηση μειονεξίας, η οποία βασίζεται στο γεγονός ότι ο εργάτης δεν τα έπαιρνε τα γράμματα όπως ο γυαλιστερός γιαπάκος. Κι αλήθεια, πώς θα μπορούσε να τα παίρνει; Όταν μεγάλωσε σε ένα μη εύφορο προς τη μόρφωση περιβάλλον... Όταν ο οικογενειακός στόχος εξαντλούνταν στο πως θα βγάλουμε την επόμενη μέρα...

«Και τι να κάνουμε δηλαδή,

σας ακούω να λέτε, μες στη σκέψη μου.

Έτσι είναι ο κόσμος. Άδικος.»

Αυτό που μπορούμε να κάνουμε είναι να χαμηλώσουμε λίγο την μύτη της πνευματικής μας ασπίδας και να αναγνωρίσουμε τον καθημερινό αυτό πολεμιστή, αποδίδοντάς του το σεβασμό που του αξίζει.

και επίσης, εάν καμιά μέρα τον δούμε να θυμώνει ή να μη μιλάει κόσμο, ας τον κατανοήσουμε.

Έχει δίκιο.

Ερωτευμένος

«Είναι τόσο δική σας αυτή η καρδιά,
που είμαι βέβαιος ότι ποτέ δεν την είχα εγώ»
Λουντέμης

Ο ερωτευμένος παρουσιάζει επί της ουσίας συμπτώματα ασθενούς. Κάτι έχει εισβάλλει στον οργανισμό του και τον εκτρέπει από την κανονική λειτουργία του.

Βεβαίως, κατά τον Φρόντ, αυτή η εκτροπή αποτελεί τη μία εκ των δύο βασικών φυσικών αρχών (η άλλη είναι η τάση προς τον θάνατο).

Πολύ πριν τον Λόρκα, τον Σαίξπηρ (Σεξπιρ) και τους ευγενείς μεσαιωνικούς Τροβαδούρους και Τρούβερους, τον έρωτα είχε εξυμνήσει ο χορός του Σοφοκλή στην Αντιγόνη, υπογραμμίζοντας την ακαταμάχητη διάστασή του. Ανίκητος στη μάχη, ο Έρωτας υπερίπταται των θαλασσών και κανείς εκ των αθανάτων δεν κατορθώνει να δραπετεύσει από αυτόν.

Με άλλα λόγια, μας λέει ο Σοφοκλής ότι μπροστά στο θαύμα αυτό του έρωτα, στο οποίο ούτε οι Θεοί δεν καταφέρνουν να αντισταθούν, οι άνθρωποι δεν έχουν καμία ελπίδα.

Η ελληνική γλώσσα επιβεβαιώνει αυτή την καταλυτική δράση του έρωτα, χρησιμοποιώντας εκφράσεις όπως «ερωτική φλόγα» και «ερωτοχτυπημένος»...

Σαν κτυπημένος από κεραυνό στέκει δηλαδή ο ερωτευμένος. Τόσο λίγος μπροστά στο πάθος του.

Τόσο λίγη του νου η φρόνηση μπρος στην καρδιά.

Με αυτό το δεδομένο, είναι μάταιο να προσπαθεί κανείς να συμβουλευθεί τον ερωτοχτυπημένο.

Η ακοή του είναι περιορισμένη και η κρίση τυφλή. Ερμηνεύει υποκειμενικά, βλέποντας μόνο με τα μάτια της καρδιάς.

Γι' αυτό καλά θα κάνουμε να τον αφήσουμε να γευτεί αυτό το θαύμα ως την τελευταία του σταγόνα.

Μόνο αφότου η ασθένεια που λέγεται Έρωσ κάνει τον κύκλο της, διερχόμενη μέσα από θαύματα και δράματα, η αντικειμενική όραση θα επιστρέψει.

Και τότε θα φανεί αν μία ανθρώπινη σχέση αξίζει να συνεχίσει ή να σταματήσει.

Και στις δύο περιπτώσεις όμως αξίζει!

Σχετικό με τον έρωτα ποίημα
Μία γυναίκα

Ένα πλατύ, δροσερό χαμόγελο
έτρεχε πάνω στο γυμνό κορμί σου
σαν ένα κλωνάρι πασχαλιάς,
πρωί, την άνοιξη.

Έσταζες όλη από ηδονή, οι ερωτικές κραυγές μας
τινάζονταν μέσα στον ουρανό σα μεγάλα γιοφύρια
απ' όπου θα περνούσαν οι αιώνες -α, για να γεννηθείς εσύ
κι εγώ για να σε συναντήσω
γι αυτό έγινε ο κόσμος.

Κι η αγάπη μας ήταν η απέραντη σκάλα που ανέβαινα
πάνω απ' το χρόνο και το Θεό και την αιωνιότητα
ως τ' ασύγκριτα, θνητά σου χείλη.

Λειβαδίτης

Ευτυχής

«Και που λες Ευτυχία, ευτυχία δε βρήκαμε»
(Εντάξει. Έχετε δίκιο πως είναι μελό, μα ταιριάζει)

Λίγοι, πολύ λίγοι έχουν την τύχη του.

Ο τρόπος να κατακτήσει κανείς αυτή την συναισθηματική κορυφή είναι ένας και μοναδικός.

Ξεκάθαρη ιεράρχηση επιθυμιών, γνώση αδυναμίας πραγμάτωσης όλων (μιας και ορισμένες τυγχάνουν μεταξύ τους ακόμα και αντιθετικές), γνώση και αποδοχή του συνεχούς και απρόβλεπτου μεταβλητού της ζωής. Εάν τα παραπάνω εφόδια συνδυαστούν με μία σταθερή και ενεργητική στάση, τότε η ευτυχία είναι ήδη παρούσα. Πολλοί διαφωνούν βεβαίως, αναφέροντας ότι η ευτυχία είναι κάτι ουσιαστικά άπιαστο και πως η κάθε προσπάθεια ορισμού της, απλώς σε απομακρύνει από αυτήν. Κατ' αυτούς, η ευτυχία δεν μπορεί να είναι μία μόνιμη κατάσταση, αλλά μόνο στιγμές. Η Μοίρα των ανθρώπων, λέει ο Νίτσε, είναι κανονισμένη για ευτυχισμένες στιγμές, αλλά όχι για ευτυχισμένες εποχές. Μα έστω κι έτσι, τι είναι η ευτυχία; Κατά την επικρατούσα φιλοσοφική άποψη, η ευτυχία πράγματι δεν μπορεί να προσδιοριστεί με περιγραφές συγκεκριμένων συνθηκών και καταστάσεων, μιας και η θεώρησή της είναι πάντοτε υποκειμενική, διαφέροντας από άνθρωπο σε άνθρωπο και πολλές φορές ακόμα και διαφέροντας μέσα στον ίδιο άνθρωπο, σε διαφορετικές φάσεις της ζωής του. Ωστόσο, ένας ορισμός που συχνά υιοθετείτε είναι ότι ευτυχής είναι εκείνος που γνωρίζει ότι βαδίζει στο σωστό δρόμο. Κατ' εμένα ευτυχία είναι εκείνη η σταθερή κατάσταση κατά την οποία, την κάθε μέρα, μόλις ανοίγεις και πριν κλείνεις τα μάτια σου, αισθάνεσαι ικανοποιημένος με τον εαυτό σου, δηλαδή με τις στάσεις και τα έργα σου. Αλλά και πάλι, αυτό είναι η άποψη του εαυτού μου.

Ζηλιάρης - Καχύποπτος

Είμαι βαθύτατα ανασφαλής.

Μάλλον φταίνε οι γονείς μου, αλλά αυτό δεν έχει πια και τόση σημασία. Το σημαντικό είναι ότι αυτή η ανασφάλεια εισχωρεί βιαίως στις προσωπικές μου σχέσεις.

Η διαδικασία είναι απλή και συνεπαγωγική:

Ξεκινά από τη σχέση μου με τον καθρέπτη. Η χαμηλή αυτοεκτίμηση δημιουργεί ψευδή εικόνα.

Αυτή μεταφέρεται (copy paste) στις διαπροσωπικές σχέσεις, όπου σπέρνει την αμφιβολία για το κατά πόσον είναι ισορροπημένες. Η έστω και φανταστική ανισορροπία σε μία σχέση δημιουργεί άμεσα προβλήματα ζήλειας.

Τι κι αν μου λένε ότι δεν έχω λόγο να ζηλεύω...

Τι κι αν το καταλαβαίνω κι εγώ από τις γύρω συμπεριφορές...

Εμένα πρώτα θα μου βγει η ψυχή και ύστερα θα φύγει η ανασφάλεια.

Αυτά επί του ψυχικού υποβάθρου.

Επί του πρακτέου τώρα, η αδυναμία μου να αντιμετωπίσω τη γιγάντια μικρότητα της ζήλειας έχει σταθεί η αιτία να καταστρέψω πάμπολλες υπέροχες προσωπικές στιγμές.

Αρκεί μια σκέψη, μια λέξη, μία κακιά στιγμή ...

και νάτο γραμμένο όλο το σενάριο.

Η καχυποψία σε ρόλο σκηνοθέτη και ο φόβος και ο θυμός σε πρώτο και δεύτερο πρωταγωνιστικό ρόλο.

Τολμώ να ομολογήσω το εξής υποτιμητικό:

Όταν οι υποψίες μου αποδεικνύονται αληθινές, τότε το συναίσθημα -εκτός των άλλων- είναι λυτρωτικό, καθώς λύνεται η ένταση και παύει ο φόβος.

Ζητιάνος (Ιδεολόγος)

Δεν ξέρω πως την έχω δει. Αλλά για κάποιον λόγο, από τότε που γεννήθηκα, αισθάνομαι ότι οι άλλοι οφείλουν να με στηρίζουν. Μάλλον δεν έχω ωριμάσει ακόμα.Κι ούτε προβλέπω κάτι τέτοιο. Όσο με βοηθούν, τόσο ζητάω και όταν δε μου δίνουν, θυμώνω. Πατώ επάνω σε ανθρωπιστικές έννοιες: αδελφικότητα, ευσπλαχνία, αλληλεγγύη. Γι' αυτό μου ταιριάζει ο ευαισθητοποιημένος Χριστιανός, που αποχωρεί το πρωί της Κυριακής από την εκκλησία. Μόλις τον βλέπω, «Πελάτης μου!», αναφωνώ μέσα μου. Λαμβάνω το κατάλληλο ύψος, στέκω στο ενδεδειγμένο χαμηλό ύψος και τσουπ, πέφτει το τάλιρο! Πώς να αρνηθεί κι αυτός την αγαθοεργία, με τόσα αμαρτήματα που έχει πράξει μες στην εβδομάδα... Και φτηνά του' ρχεται! Χάρη του κάνω. Άλλωστε, και ο θεάνθρωπος, κάπως έτσι δεν επιβίωνε; Η αλήθεια είναι ότι δεν θα με βρεις μόνο στα προαύλια των εκκλησιών, τα φανάρια και τα τραίνα, αλλά και σε οικογενειακούς και φιλικούς κύκλους, ψάχνοντας την καλή γιαγιά και τον πλούσιο φίλο. Κι ακόμα και όταν παρουσιάζεται μία λύση αξιοπρεπούς και ανεξάρτητης εξασφάλισης των προς το ζην, ή η πολυπόθητη δεύτερη ευκαιρία, εγώ την αποφεύγω. Και δεν είναι μόνο η τεμπελιά ο λόγος. Μα γιατί να κουβαλάς ένα βάρος (ακόμα και το δικό σου), όταν μπορείς ωραιότατα να το φορτώσεις στον άλλον. Δεν μιλάμε δηλαδή μόνο για μία συνέπεια ανάγκης, αλλά για κάτι ανώτερο. Μιλάμε για φιλοσοφία και τρόπο ζωής. Είμαι ιδεολόγος ζητιάνος.

Ζωντανή νεκρή

Παρότι αν βάλεις το αφτί σου στο στήθος της θα ακούσεις την καρδιά της να κτυπάει,
παρότι στέκεται δίπλα σου και μπορείς να την αγγίξεις,
είναι νεκρή.

Την είδα στον ύπνο μου. Σε τάφο ανοικτό.
Καθώς δοκίμαζα τα ανάλαφρα παιδικά μου βήματα,
εκείνη με άρπαξε από τον αστράγαλο.
Με τράβαγε με δύναμη.
Νόμισα πως ήθελε να τη βοηθήσω να βγει.
Προσπάθησα, μα εκείνη όχι.

Είναι το σύνδρομο της νεκρής μητέρας.
Κάποια δυσάρεστα συμβάντα την εγκλώβισαν για πάντα στην καταθλιπτική φυλακή της παιδικής της ηλικίας.
Κι όσο κι αν προσπαθεί να ξεφύγει, δεν τα καταφέρνει.
Μόνο να την αναπαράγει μπορεί...
σε παιδιά και εγγόνια.

Το συναίσθημα παγωμένο.
Οι προσπάθειες βελτίωσης ανύπαρκτες.
Τι να σου κάνει και η αγάπη...
και τι σημαίνει τελικά αγάπη...
όταν ένα μεγάλο μέρος της ψυχής έχει ήδη φτερουγίσει...

ΥΓΡ.: Ξέρω ότι μες στην απουσία σου,
θέλεις το καλό μου.

Μα πρέπει να καταλάβεις:
το καλό μου είναι -όσο μπορούμε- να είμαστε όλοι καλά.

Ηγέτης

«Ένας ηγέτης είναι έμπορος ελπίδας»
Ναπολέον Βοναπάρτης

Δεν γίνεσαι. Γεννιέσαι. Κι αυτός γεννήθηκε με χάρισμα.

Τον θυμάμαι από τον παιδικό σταθμό...

Μάζευε τριγύρω του όλα τα παιδάκια και οργάνωνε το παιχνίδι.

Τι θα παίξουμε, ποιοι, με ποιους κανόνες...

Για κάποιο αδιευκρίνιστο λόγο, αυτός όριζε κι εμείς ακολουθούσαμε. Κι ύστερα οι ρόλοι μεταφέρθηκαν λίγο-λίγο στο παιχνίδι της ζωής.

Τον έβλεπα πάντοτε δραστήριο και δυναμικό,
να στέκει και να εμπνέει, να καθοδηγεί και να διοικεί.

Και κάπου εκεί «χάλασε η μαγιά». Σε αυτό το «διοικεί»...

Δεν είναι ότι δεν αναγνωρίζω ότι είχε εκ φύσεως το χάρισμα,
όμως η διοίκηση κατάντησε γι' αυτόν αυτοσκοπός.

Κι αυτό δεν ήταν ωραίο.

Κι αυτό απομάκρυνε αυτόν από το ανθρώπινο
και εμένα από κοντά του.

Το πρόβλημα δημιουργείτε όταν το χάρισμα δεν ακολουθείται
από ένα σύστημα αξιών και μία φιλοσοφική στάση ζωής.

Μία στάση που να υπενθυμίζει τον λόγο άσκησης ηγεσίας,
που είναι η συνεισφορά στο σύνολο, μέσω αυτού του ιδιαίτερου
χαρίσματος. Μία στάση που να βάζει φρένο στον εγωιστή, που
όλοι κρύβουμε μέσα μας.

Άκουσα γι' αυτόν αργότερα. Άλλοι μου είπαν πως είχε γίνει
παπάς και άλλοι ότι τον είδαν να φανφαρίζει σε ένα μπαλκόνι.

Το παιχνίδι είχε χαθεί... είχε γίνει ψεύτικο...

κι αυτό και οι υποσχέσεις και οι ελπίδες που τόσο απλόχερα
τώρα πια μοίραζε.

Κρίμα. Πολύ κρίμα. Τον είχαμε ανάγκη. Ήταν η ελπίδα μας.

Κακιά

«Η κακιά είναι μία ανοησία
εκείνων που δεν έχουν καταλάβει ότι δεν ζούμε για πάντα»
Αριστοτέλης

«Καθρέφτη καθρεφτάκι μου, πες μου
υπάρχει άραγε πιο κακιά γυναίκα από εμένα;»

Είναι πράγματι άξιο μελέτης

το γιατί κάποιοι άνθρωποι τρέφονται από την κακία τους
και κυρίως το πώς αντικρίζουν τον καθρέφτη τους.

Εδώ δεν μιλάμε για μία αποσπασματική κακή συμπεριφορά,
ούτε για την επιλεκτική και για συγκεκριμένους λόγους αρνητική
προδιάθεση απέναντι σε μεμονωμένα άτομα.

Εδώ μιλάμε για τη σταθερή στάση ζωής, που προτάσσει τον
αρνητισμό, την απόρριψη και την κακία.

Τα άτομα αυτά πρέπει να αντιμετωπιστούν ως ασθενείς.

Και πως αλλιώς θα μπορούσαμε άραγε να τα θεωρήσουμε,
όταν πριν εκστομίσουν τα λόγια που πληγώνουν και πριν
ενεργήσουν με πράξεις που προβληματίζουν, έχουν θρέψει όλον
αυτόν τον αρνητισμό μέσα τους;

Μια τεράστια καλλιέργεια κακίας η ψυχή τους

με αποκορύφωμα τη δηλητηρίαση του ίδιου τους του εαυτού.

Χόμπι τους είναι η ενασχόληση με τις ζωές των άλλων.

Κάθε οικογένεια έχει να επιδείξει μία τέτοια θεία, που στο βωμό
πάντοτε του ενδιαφέροντος και της αγάπης, απαιτεί δικαίωμα
καταστροφής.

Η συμβουλή είναι πάναπλη: «Τρεχάτε μακριά»

Μας τη δίνουν τα αξιαγάπητα 101 σκυλάκια της Δαλματίας:

«Κακό θηλυκό, δεν πρέπει να ζει,
ευθύς για καλό μας σε κλούβα να μπει
ο κόσμος μόνον έτσι θα σωθεί
Κουρέλα Κρουέλα Ντε Βιλ»

Καλλιτέχνης

«Ο άνθρωπος που δουλεύει με τα χέρια είναι εργάτης,
με τα χέρια και το μυαλό, τεχνίτης,
με τα χέρια, το μυαλό και την καρδιά, καλλιτέχνης»

Μωριάκ

Τον χορό της ζωής σέρνει η Μουσική.
Μουσική με την πλήρη της έννοια. Την ωραία!
Η κάθε Μούσα μια μορφή και η τέχνη μες απ' την ψυχή.
Και έτσι έρχεται πιο κοντά ο πάντα ίδιος Λόγος.
Άλλοτε χρωματίζεται και άλλοτε χορεύεται και τραγουδιέται.
Η αλήθεια μπορεί να μένει η ίδια.
Μα μικραίνει η λύπη.
Θεριεύει η χαρά.
Και η ψυχή τώρα πιο ήρεμη μου μοιάζει
έτσι που βρήκε τρόπο να μιλά.
Και το ένστικτο σα να γαλήνευσε και ξέρει
τα πάθη να αναλύει, να τραγουδά.
Τιμή λοιπόν!
Τιμή στις όμορφες θεές, στις Μούσες.
Τιμή και στους θνητούς απεσταλμένους τους, επί της γης.

«σε τελική ανάλυση, είμαστε και παραμένουμε ευνοϊκά
διατεθειμένοι απέναντι στη μουσική, για τον ίδιο λόγο που
είμαστε και παραμένουμε για το φεγγαρόφωτο.
Κανένα από τα δύο δεν θέλει να υποκαταστήσει τον ήλιο
-απλώς θέλουν να φωτίσουν όσο μπορούν καλύτερα
τις νύχτες μας»
Νίτσε

Καταθλιπτικός

«Ενώ εσύ νόμιζες ότι πατούσα στα ρηχά
και σε χαιρέταγα,
εγώ βρισκόμουν στα βαθιά και κουνούσα τα χέρια μου γιατί,
απλά πνιγόμευνα»
Σμιθ

Φτάνει, αρκετά, δεν αντέχω άλλο.

Δεν αντέχω να πολεμάω με έναν αόρατο εχθρό που βρίσκεται μέσα στο κεφάλι μου.

Επιθυμώ, αποφασίζω και ανακοινώνω την αλλαγή
κάνω έναν κύκλο και όλη την ώρα επιστρέφω
στη φυλακή του μαύρου.

Έχω κουραστεί

να κουράζω και να στενοχωρώ αυτούς που αγαπάω...

«Στις μέρες μας, ένας στους πέντε ανθρώπους θα αντιμετωπίσει
μία μορφή κατάθλιψης. Αποτελώντας τον υπ' αριθμόν 1
δημόσιο κίνδυνο, η κατάθλιψη είναι μία επιδημία...
μία επιδημία που όλο μεγαλώνει.»

Μπλούμφιλντ

Και πώς να μη μεγαλώνει, όταν ο σύγχρονος άνθρωπος και
ειδικά ο αστός, καλείτε να ζήσει σε συνθήκες ολοκληρωτικά
διαφορετικές από τις φυσικές;

Πώς να μην επηρεαστεί από το άγχος και τη συνεχή πίεση;

Ποια η ελπίδα; Ποια η συμβουλή;

Σύμφωνα με την επιστήμη της ψυχολογίας και τον Κάζινς, το
ανθρώπινο σώμα έλκεται προς την κατεύθυνση της ελπίδας και
γι' αυτό η ελπίδα του ασθενούς είναι το μυστικό όπλο του
γιατρού.

Σε ότι αφορά τη συμβουλή, αυτή εστιάζει επίσης στην κρυμμένη δύναμη του ασθενούς και στην ανάγκη να επικοινωνήσει με τον εαυτό του και δίνεται αριστοτεχνικά, από το μεγαλείο της αντίληψης του Σαίξπηρ:

Μάκβεθ: Γιατρέ,

δεν μπορείς να επικοινωνήσεις με ένα άρρωστο μυαλό,
να βγάλεις από τη θύμηση μια λύπη ριζωμένη,
να σβήσεις τα βάσανα από τη σκέψη
και μ' ένα γλυκό αντίδοτο της λησμονιάς
να καθαρίσεις την καρδιά από όλες αυτές τις επικίνδυνες
μνήμες, που την πνίγουν;

Γιατρός: Σε αυτήν την περίπτωση,

ο άρρωστος πρέπει να επικοινωνήσει
με τον εαυτό του.

Τραγούδι Σχετικό με την Επιθυμία Ανάκαμψης
ενός Καταθλιπτικού
Λίγο φως

Είναι κάτι που από καιρό θέλω να σκεφτώ
μήπως και έτσι επιτέλους κατορθώσω
αυτό το μαύρο στον καθρέφτη μου να δω
να το αγγίξω και με χρώμα να το σώσω

Είναι κάτι που από καιρό θέλω να σου πω
ξέρεις πως ότι και να λέω σ' αγαπάω
είναι καιρός να αφήσεις λίγο φως
της ψυχής μου το παράθυρο ζητάω

Γιατί νομίζω νομίζω το 'χω πάρει στραβά
το 'χω πάρει Γιαννάκο στραβά
Και νομίζω νομίζω δε με ξέρω καλά
δε με ξέρω σου λέω καλά

Και νομίζω νομίζω πως ακόμα μπορώ
δίνοντας χαρά να χαρώ
Και νομίζω νομίζω δε με ξέρω καλά
έχω να δώσω ακόμα αρκετά

Αν το θελήσω ίσως είναι εφικτό
αυτή τη θέληση για θλίψη να νικήσω
αν το πιστέψω, ίσως κάπου να με βρω
και ίσως τότε να με ξανααγαπήσω

Κι αλήθεια το νομίζω δε με ξέρω καλά
έχω και θέλω την ψυχή να χρωματίσω
είναι καιρός να αφήσω λίγο φως
της ψυχής μου το παράθυρο να ανοίξω

Κατσιλάμπρος Γιάννης

Κληρικός versus Πολεμιστής

Οι δύο αυτοί άνθρωποι υπερτύποι κρίνεται σκόπιμο να εξεταστούν κατ' αντιπαραβολή. Εσωκλείουν πρακτικά το σύνολο όλων των άλλων τύπων, διαχωρίζοντας τους ανθρώπους ανάλογα με τη στάση ζωής που υιοθετούν. Όποια κι αν είναι η ενασχόληση του καθενός, όποιος κι αν είναι ο χαρακτήρας του, υπόκειται σε αυτόν τον επιβεβαιωμένο ιστορικά διαχωρισμό.

Από τη μία οι παθητικοί και από την άλλη οι ενεργητικοί.

Από τη μία αυτοί που δουλοπρεπώς παραδίδουν την ανεξαρτησία και την ελευθερία τους σε δυνατούς και αγίους και από την άλλη αυτοί που μάχονται θαρραλέα και δυναμώνουν, επιδιώκοντας και απαιτώντας μία ζωή ελεύθερη.

Δεν θα δεις βεβαίως τους κληρικούς να ομολογούν ότι η πίστη τους βασίζεται σε αδυναμία. Όμως, η αλήθεια είναι ότι η δύναμη της πίστης δεν αποδεικνύει και την αλήθεια της. Και όσο κι αν οι ίδιοι διαβεβαιώνουν αλλήλους γι' αυτήν, κάπου στο βάθος διαισθάνονται ότι δεν μπορεί να είναι έτσι. Και ως αδύναμοι που έχουν αφεθεί να γίνουν, παραιτούμενοι από την πίστη στη δύναμή τους, τρέμουν από φόβο. Κι είναι αυτός ο φόβος που τους κάνει να επιστρέφουν στις εσφαλμένες θεωρίες, με όλο και μεγαλύτερο φανατισμό, συρρικνώνοντας με κατά βάση πονηρούς σκοπούς την εικόνα τους. Γι' αυτό άλλωστε και αναφέρονται ως «παμπόνηροι μάγοι με τα κοιμισμένα σπαθιά».

Και πράγματι, αυτός ο υπερτύπος, αποτελώντας μετεξέλιξη των μάγων και των δεισιδαιμονιών, εσωκλείει όλους εκείνους που προτιμούν να μεταθέτουν την ευθύνη για τη ζωή τους από τον εαυτό τους στο μεταφυσικό. Παράλληλα υιοθετούν χαμηλές αξίες και μιλούν συνεχώς και αφηρημένα για την αρετή.

Όμως, «κατά βάθος, θέλουν μονάχα να μην τους βλάψει κανείς και γι' αυτό περιποιούνται τον καθένα και του κάνουν καλό.

Αυτό όμως είναι ανανδρία, έστω κι αν ονομάζεται αρετή.

Αρετή είναι γι' αυτούς ότι ταπεινώνει και εξημερώνει: γι' αυτό έκαναν τον λύκο σκύλο και τον άνθρωπο το καλύτερο κατοικίδιο ζώο του ανθρώπου.»

Νίτσε

Στη θέση του δειλού και ταπεινού κατοικίδιου ή της πονηρής ύαινας, ο πολεμιστής τοποθετεί το περήφανο λιοντάρι.

«Πεινασμένο, βίαιο, μοναχικό, άθεο: έτσι θέλει τον εαυτό του το λιοντάρι.»

Κι όταν έρχονται στιγμές που ο πολεμιστής νιώθει την ανθρώπινη αδυναμία ή φόβο, από τη μία την αποδέχεται ως φυσική και από την άλλη φωνάζει, όπως ο Ζαρατούστρα:

«Νάνε! Εσύ ή εγώ!».

Από τα πρώτα του λοιπόν βήματα ο πολεμιστής, έχοντας το θάρρος συνοδοιπόρο, μάχεται. Ολοένα δυναμώνει.

Δυναμώνει το σώμα και το πνεύμα του.

Δυναμώνει την ψυχή του.

Πιστεύει στον εαυτό του.

Δεν προσδοκεί ή επιθυμεί τη βασιλεία των ουρανών, που θα έρθει κάπου, κάποτε.

Αγωνίζεται για να βασιλεύσει όπως ο ήλιος όταν κατεβαίνει στη γη. Και είναι όμορφος!

Αναγνωρίζει το ένστικτο και τα πάθη του, διότι δεν χλευάζει το ζώο μέσα του. Σέβεται τη φύση του.

Ζει όπως αυτή τον έπλασε.

Ζει σαν άνθρωπος δυνατός και όρθιος.

Όχι σαν αμνός.

Κοροφύλαξ (ή Υιοφύλαξ) μάνα

Κοιτάξτε αυτή την γεροντοκόρη.

Είναι όμορφη και γλυκιά.

Ποια ατυχία να την κρατάει ακόμα στο πατρικό της;

Κοιτάξτε κι αυτόν το νέο.

Έξυπνος και φιλικός.

Μα ποια ατυχία να τον κρατάει μακριά από την συνέχεια;

Και στις δύο παραπάνω περιπτώσεις, ψάχνοντας κανείς το ποια είναι η ατυχία, μπορεί να αρχίσει από το κοινό ρήμα, το «κρατάει».

Ποιος, γιατί και πως κρατάει αυτούς τους δύο νέους μακριά από τη ζωή;

Μια μάνα βρίσκεται (πάντοτε) από πίσω.

Από τότε που γέννησε, έμαθε τα παιδιά της στην ενοχή.

Τα έμαθε να αισθάνονται υποχρεωμένα για ότι έκανε γι' αυτά.

Για όλη τους τη ζωή νιώθουν ότι χρωστούν. Οφείλουν.

Ο τρόπος εγκλωβισμού λοιπόν σε αυτή τη μη φυσική και πνιγηρή σχέση είναι η καλλιέργεια και η διατήρηση ενοχών.

Τα προσχήματα άπειρα και πάντα «για το καλό τους».

«Μην αργήσεις καλή μου. Άκουσα ότι ο καιρός θα χαλάσει»,

«Μην πας στην εκδρομή γιε μου. Από τότε που πέθανε ο πατέρας σου έχω εφιάλτες»

«Μην παντρευτείς. Αυτός ο άνθρωπος δεν κάνει για εσένα.

Στο λέω εγώ που σ' αγαπάω»...

Κι αν παρόλα αυτά, θελήσουν οι δύο νέοι να κάνουν το φυσικό βήμα και να πετάξουν από τη φωλιά, η ενοχή θα τους «κρατάει»

πάντα σφιχτά. Θα έχει μάλιστα θεριέψει, τώρα που τόλμησαν αυτή την απιστία, αυτήν την ύψιστη προδοσία.

Μα η ηρωίδα μάνα θα το καταπιεί κι αυτό.

Θα συνεχίσει το έργο της από απόσταση, σπέρνοντάς τους κακά συναισθήματα για τη νέα τους ζωή.

«Για άλλα σε είχα εγώ παιδί μου. Σου άξιζε κάτι καλύτερο...»

«Να προσέχεις τον εαυτό σου. Τον έχεις εγκαταλείψει και δεν βλέπω κανέναν να σε νοιάζεται...»

Κι όσο κι αν τους θυμώνει, τελικά πάντοτε τους επηρεάζει.

Ο θρίαμβός της έρχεται συνήθως όταν κατορθώσει να τους κάνει να υιοθετήσουν τις απόψεις της, δηλητηριάζοντας πλέον από μόνοι τους τους εαυτούς τους. Αν μάλιστα τύχει να έχουν την ανάγκη της οικονομικής της στήριξης, τότε το παιχνίδι είναι χαμένο. Η μάνα, με όλη της την αγάπη, θα αγοράσει τον έλεγχο της ζωής τους, επιχειρώντας να ζήσει για δεύτερη φορά.

Κι αν τύχει οι δύο νέοι να φανούν δυνατότεροι και η αγάπη τους γι' αυτή τη νέα ζωή, τους κάνει να διακρίνουν τα όρια, ακόμα κι αν παρά τις ενοχές, αντιδράσουν και απομακρύνουν την καταπιεστική μάνα, αυτή δεν θα έχει πει την τελευταία της λέξη.

Από πολύ νωρίς θα αρχίσει να εφευρίσκει τρόπους νέας προσέγγισης - καταπίεσης, με κορυφαίες και συνηθέστερες τις επιφάσεις ανύπαρκτων προβλημάτων υγείας.

Αυτό το τέχνασμα είναι δοκιμασμένο και πάντα αποδοτικό.

Κι όταν τέλος, κάποια στιγμή, αυτή η μάνα αποχωρήσει από τη ζωή, αυτό το «κρατάει» θα κρατάει για πάντα μέσα τους τα αιθιαλή άνθη της ενοχής.

Κουλτουριάρης

Δεν γελάω πολύ.
Ούτε λυπάμαι πολύ.
Αποφεύγω τα βαθειά... μα και τα ρηχά.
Γενικώς, αποφεύγω τα άκρα.
Στέκω νηφάλιος και πάντοτε ψύχραιμος.
Ή τουλάχιστον, έτσι φροντίζω να δείχνω.
Οι άλλοι νομίζουν ότι «το' χω»,
μα κατά βάθος, «το ψάχνω» πανικόβλητος.

Μου αρέσει να κρίνω (αποκλειστικά τους άλλους).
Πολλές φορές γίνομαι κριτικός πράξης ή τέχνης,
διότι προηγουμένως έχω αποτύχει να γίνω εγώ ο πρώτων ή ο
δημιουργός.
Ικανοποιούμε δύσκολα
και γενικώς είμαι ξινός.
Δεν γουστάρω τις γυναίκες.
Κατά βάθος τις ζηλεύω. Αυτές και την κενότητά τους.
Κι αυτό γιατί έχω αυτοεγκλωβιστεί μες στην εικόνα μου.
Παίζοντας άριστα τον ρόλο του μονόπλευρα ποιοτικού και
στέκοντας μακριά από τις συνήθειες και τα πάθη των πολλών,
διάγω βίον διαφορετικόν,
χωρίς να είμαι διαφορετικός.

Μα κάποιες στιγμές προδίδομαι:
Δοθείσης Διονυσιακής κάλυψης και ευκαιρίας, με την πρόφαση
της ζάλης και της μέθης, τραγουδάω την επιθυμία μου
«να μπερδευτώ με τους εργάτες
να βάλω τα μεταξωτά και να φυσάει...»

Κυκλοθυμικός - Μανιοκαταθλιπτικός

Τον βλέπω να υποφέρει.
Κουράζει και εξαντλεί
τον εαυτό του και τους γύρω του.
Σκηνοθετεί και οργανώνει
στιγμές και ζωές
κι ύστερα τις καταστρέφει.
Δεν το θέλει. Κι ούτε γνωρίζει το γιατί...

Θυμίζει εκείνο το παιδί που αφού φτιάξει και χαρεί ένα παιχνίδι,
το καταστρέφει και φτιάχνει -ή για να φτιάξει- ένα άλλο.
Θυμίζει ανθρώπινους πολιτισμούς που αναπτύσσονται και
αλληλοεξουδετερώνονται, ακμάζοντας και παρακμάζοντας...
μια πορεία γνωστή στην ιστορία και επαναλαμβανόμενη,
από τη γέννηση έως τον αφανισμό.
Θυμίζει τη φύση, που αναπτύσσει για αιώνες ολόκληρα δάση
και τα κατακαίει με μανία μέσα σε λίγες μέρες.
Κι ύστερα πάλι... και πάλι.

Υπό αυτήν την έννοια, ο κυκλοθυμικός δεν αποτελεί κάτι
αφύσικο. Όμως η συνεχής κίνηση ανάμεσα στους δύο πόλους,
του στερεί τη χαρά. Κι αυτό γιατί γνωρίζει... δεν είναι τρελός.
Την ίδια στιγμή που κτίζει, ξέρει ότι κάποια επόμενη στιγμή θα
δει (φέρει) την καταστροφή.
Φοβάται να χαρεί.
Φοβάται τον εαυτό του.

Τον βλέπω να μην αντέχει άλλο και να δακρύζει.
Τον βλέπω στον καθρέφτη...

Κυρία Αριστοκράτισσα

«Εγώ δεν πάω, δεν πάω Μέγαρο,
θα μείνω με τον παίδαρο»

Κατά βάθος γνωρίζω ότι υπολείπομαι σε όλες τις υπαρξιακές πλευρές ... Σωματικά, πνευματικά, ψυχικά ...

Μα ανέκαθεν ήμουν τεμπέλα και δειλή.

Και έτσι, αντί να κάθομαι να οικοδομώ υπάρξεις, έπλασα μύθους.

Βεβαίως, αυτό δεν είναι κάτι που μπορεί να το κάνει ο καθένας.

Ό, τι δεν πείθεις με την αλήθεια, το πείθεις με το χρήμα.

Κι εγώ -δόξα τω μαυραγορίτη παππού μου- έχω πολύ από αυτό.

Μα δεν είναι μόνον αυτό.

Ο μύθος, για να μην ανιχνευτεί απαιτεί μία κάποια απόσταση.

Το μέσο που έχω εφεύρει για να μη με καταλάβουν είναι ο σνομπισμός. Κάνω παρέα μόνο με τις όμοιές μου, οι οποίες φυσικά, δεν θα με μαρτυρήσουν.

Μιμούμαι άριστα τις αντίστοιχες πρωτοπόρες υπολειπόμενες κυρίες που διαβιούν στη Δυτική Ευρώπη.

Καταρχάς άφησα το μιαρό χωριό και αγόρασα διαμέρισμα στο Κολονάκι.

Γενικά, αποφεύγω τις συναναστροφές με τον λαουτζικό, αλλά όταν αυτό είναι εντελώς απαραίτητο, προσπαθώ να φέρομαι όσο μπορώ πιο άσχημα και προσβλητικά, γιατί έτσι με σέβονται περισσότερο.

Στις πέντε ακριβώς παίρνω το τσάι μου (χωρίς να ομολογώ, ούτε στον εαυτό μου, ότι κάποτε έπινα το γάλα από την κατσίκα).

Ταξιδεύω συχνά στο Παρίσι και στο Λονδίνο για να εφοδιάζω την γκαρνταρόμπα μου με μοντέρνα ενδύματα και επώνυμα

υποδήματα (εγώ που μεγάλωσα ξυπόλητη, φορώντας παπούτσια μόνο τις Κυριακές).

Σήμερα το βράδυ, αφού με φορέσουν η γούνα και τα κοσμήματά μου, θα πάω να επιδείξω τον ανύπαρκτο πνευματικό μου πλούτο. Που;

Μα που αλλού; Τι ακαλλιέργητοι και απαίδευτοι που είστε, πτωχοί μου μικροαστοί ...

Μα βεβαίως στο φανταχτερό Μέγαρο Μουσικής.

Σε αυτήν την έξοχη βιτρίνα της αριστοκρατίας.

Χαίρομαι να πηγαίνω εκεί, διότι κατά τη διάρκεια των παραστάσεων κλείνουν τα φώτα και δεν είμαι υποχρεωμένη να παριστάνω ότι καταλαβαίνω.

Στο διάλειμμα, τσακίζω τα πανάκριβα καναπεδάκια από το μπαρ του Μεγάρου (και κάπου μέσα μου θυμάμαι -αλλά δεν το ομολογώ- στα γλέντια τον πατέρα μου να μου δίνει κοψίδια από την προβατίνα), ενώ ταυτόχρονα συζητώ με τις υψηλές όμοιές μου. Αυτό δεν είναι πολύ δύσκολο, διότι οι διάλογοι είναι πάντα οι ίδιοι, ανεξάρτητα από την παράσταση:

-Πως σας φάνηκε;

-Το λάτρεψα.

-Αχ ναι, Ήταν έκτακτο. Τι τεχνική! Τι συναίσθημα!

-Αλήθεια, ισχύει η πρόταση για Μπριτζ μετά την παράσταση;

Και κάπως έτσι τελειώνει η μουσικολογική προσέγγιση του έργου. Το μόνο που με δυσκολεύει καμιά φορά είναι το ότι δεν μπορώ να συγκρατώ τα ονόματα.

Και δεν έχω κι άδικο σε αυτό. Μοιάζουνε.

Για σήμερα όμως είμαι προετοιμασμένη. Το διάβασα στην εφημερίδα και το επανέλαβα στην ασιάτισσα υπηρέτρια επτά φορές! Θα παρακολουθήσω το μελόδραμα Τραβιάτα του εξάιρετου μουσουργού Βέρτη.

Κύριος Διευθυντής - Κύριος Φαίνεσθαι

Λάτρης των τύπων.

Λάτρης της εικόνας.

Από το ντύσιμο μέχρι τις συνήθειες.

Ιδιαίτερα επιμελημένο ντύσιμο, από τη γραβάτα μέχρι το άψογα γυαλισμένο σκαρπίνι.

Όχι όμως και το εσώρουχο.

Ούτε τα ρούχα που δεν φαίνονται, ούτε οτιδήποτε άλλο εσωτερικό τον απασχολεί.

Ο κύριος διευθυντής αγαπά μόνο ότι φαίνεται.

Γι' αυτό και εσωτερικά είναι από αδιάφορος (αφού πρώτος αυτός αδιαφορεί για τον εαυτό του) έως σάπιος.

Δεν θα ήθελες να τον δεις γυμνό.

Απομυθοποίηση.

Ούτε θα ήθελες να διαπιστώσεις εάν εφαρμόζει τους απόλυτους κανόνες του, όταν βρίσκεται με τη γυναίκα του.

Εκεί ισχύει το «ρούφα το αβγό σου Μπούλη και τις εξυπνάδες σου στους νεοσύλλεκτους», της παλιάς ελληνικής ταινίας.

Η ισχύς και η δύναμή του είναι λοιπόν μόνο απόρροια του αξιώματός του.

Η ταύτιση αξιώματος και αξίας δυστυχώς σπανίζει.

Όπως και η λογική εκτίμηση τρόπου και ουσίας.

Ο κύριος διευθυντής προτιμά πάντα ένα όμορφο ψεύδος από μία πικρή αλήθεια.

Ενισχύει περισσότερο την πονηρή και κολακευτική ευγένεια παρά την ανδρική και έντιμη ειλικρίνεια.

Όταν πια συνταξιοδοτηθεί, αρχίζει να συνειδητοποιεί και να κρυφοομολογεί στον εαυτό του τη ματαιότητα του τρόπου ζωής που ακολούθησε, αλλά τότε είναι πια αργά.

Μάγκας

Μία ενδιαφέρουσα καλλιτεχνική διαφωνία αναπτύχθηκε δημοσίως, σε λυρικό επίπεδο.

Το «Οι μάγκες δεν υπάρχουν πια, τους πάτησε το τραίνο» του 1979, απαντήθηκε από τον Στράτο το 1984, με το «Ποιος το είπε για τους μάγκες».

Κατά την πραγματικότητα εκείνης της εποχής, στη συγκεκριμένη διαφωνία και οι δύο απόψεις είχαν μέρος της αλήθειας.

Με την πάροδο του χρόνου ωστόσο, η πρώτη άποψη βαραίνει ολοένα και περισσότερο.

Οι τζάμπα μάγκες πληθαίνουν.

Διατηρούν μόνο το ύφος και καθόλου την ευθύτητα.

Παρόλα αυτά υπάρχουν ακόμα λίγοι -ίσως ελάχιστοι- γνήσιοι μάγκες.

Είμαι πολύ χαρούμενος και περήφανος που έχω γνωρίσει μερικούς από αυτούς.

Άνθρωποι γνήσιοι, λαϊκοί.

Τηρούν την τιμή των άγραφων κανόνων της νύχτας και της παρανομίας.

Φέρονται σπαθί.

Έχουν λόγο. Έχουν μπέσα.

Και το πιο όμορφο,

κάπου εκεί, μέσα στην σφυρηλατημένη από απίστευτες εμπειρίες και κινδύνους σκληρότητά τους, διακρίνεις μία ψυχή φωτεινή και ακατέργαστα αγνή.

Τέτοιοι άνθρωποι αξίζουν το σεβασμό μας.

Έχουμε να μάθουμε πολλά από αυτούς.

Μαζοχιστής

Ήταν λίγο παράξενος σαν παιδί.

Ήταν πολύ σκληρός για παιδί. Από τότε... Όχι με τους άλλους, αλλά με τον εαυτό του.

Μόνος του έβγαζε τα δόντια του

και μια φορά που κτύπησε το νύχι του, δεν περίμενε να πέσει.

Το τράβηξε με θάρρος, πηγαίνοντας αντίθετα στον πόνο.

Κοίταγε λαίμαργα, απολαμβάνοντας τον πόνο.

Μία κρυφή αυτοκτονική -ή τουλάχιστον αυτοκαταστροφική- τάση έκανε τις πρώτες εμφανίσεις της.

Μεγαλώνοντας, προσκολλούνταν πάντοτε σε πρόσωπα και καταστάσεις που επιβεβαίωναν αυτήν την τάση, δημιουργώντας του, με πολλούς και διάφορους τρόπους, τον πολυπόθητο (!) πόνο και μία ξεκάθαρα αυτομειωτική και αυτοτιμωρητική διάθεση. Από τον καθημερινό τρόπο ζωής του και τον προσωπικό-ερωτικό του προσανατολισμό, μέχρι τις μεθοδεύσεις του για το μέλλον και τις εργασιακές-κοινωνικές επαφές.

Μα ήταν τόσο κρίμα... Γιατί το έκανε αυτό;

Σύμφωνα με την ψυχολογία, από την παιδική κιόλας ηλικία, μια τέτοια συμπεριφορά δεν μπορεί παρά να ωθείται από ένα υποσυνείδητο αίσθημα ενοχής.

Εύλογο είναι λοιπόν το ερώτημα:

Και για ποιο λόγο να αισθανθεί ενοχή ένα παιδί.

Η απάντηση είναι επιβαρυντική για την κοινωνία μας και συγκεκριμένα για τον ισχύοντα τρόπο διαπαιδαγώγησης.

Πάμπολλες επιθυμίες του παιδιού και πρώτιστα αρκετές από τις φυσικές είναι ικανές να βυθίσουν ένα παιδί στην ενοχή, αφού χαρακτηρίζονται ανεπίτρεπτες.

Παράλληλα, ένα παιδί προτιμά να αυτοχαρακτηριστεί «κακό παιδί», παρά να δεχτεί τη σκληρή αλήθεια της κακιάς στάσης των ενηλίκων.

Και κάτι ακόμα: Αναρωτιόμαστε για ποιο λόγο ένα παιδί θα μπορούσε να νιώσει ενοχή ...

Ποιοι;

Εμείς;

Εμείς οι Χριστιανοί, που πριν ακόμα γεννηθούμε, φέρουμε το στίγμα του Προπατορικού αμαρτήματος και από πολύ νωρίς μαθαίνουμε στην ντροπή για την ίδια μας τη φύση;

Εμείς, οι δημιουργοί του κακού,
τουλάχιστον ας μην αναρωτιόμαστε.

Ας σκύβουμε τα μάτια και ας σωπαίνουμε.

Άνοστο σχετικό Αστεϊάκι

-Μου αρέσει πολύ να τρώω ξύλο!

-Μαζοχιστής;

-Όχι. Κάστορας.

Μέθυσος

Όταν πίνεις στις δέκα το πρωί, δεν είσαι μέθυσος.
Είσαι πειρατής.

Τίποτα δεν είναι τυχαίο.
Κάτι θα έχει συμβεί. Κάτι που εκείνος δεν αντέχει.
Προτιμάει να κρύβεται.
Πίνει τόσο που χάνεται.
Πρόκειται για μια μορφή προσωρινής αυτοκτονίας.
Δεν αντέχει να υπάρχει.

Κι ύστερα αρχίζει ο εθισμός.
Χειρότερος και πιο δυσεπίλυτος από τα περισσότερα
προβλήματα.
Γελάει και γελούν μαζί του.
Χάνει την αξιοπρέπειά του.
Χάνει τον εαυτό του.
Όταν πίνει είναι χαμένος και όταν δεν πίνει χάνει τον έλεγχο.
Φέρεται παράλογα. Πολλές φορές και βίαια.
Χάνει αυτούς που αγαπάει.
Χάνει τη ζωή του.

Μια φορά που γέλαγε και γέλαγα μαζί του,
εκεί μέσα στη μέθη του,
βρήκε τη δύναμη και με κοίταξε κατάματα, λέγοντας:
«Να ξέρεις κάποτε... κάποτε...»
Κι είδα τα μάτια του
γεμάτα δάκρυα και αίμα
κοιτώντας «κάποτε» στο χτες και «κάποτε» στο αύριο...

Μοναχικός

«Υπάρχουν άνθρωποι που ζουν μονάχοι
όπως του πέλαγου οι βράχοι»

Σε είδα

σ' ένα σπιτάκι στο βουνό, σε μια σπηλιά
και σ' ένα διαμέρισμα στο κέντρο της πόλης.
Καθόσουν μόνος. Ζούσες μόνος.
«Μη με λυπάσαι, μου είπες.
Η μοναξιά είναι το εργαστήρι μου.
Μέσα της σκέφτομαι, δημιουργώ, υπάρχω!»

Η φύση μας διδάσκει πως είχες δίκιο.
Η κάθε δημιουργία -ακόμα και ο θάνατος!- θέλει τη μοναξιά.
Μια γάτα ψάχνει μέρες το που θα γεννήσει.
Το έμβρυο αναπτύσσεται στη μοναξιά
και ύστερα «ύπνε [μοναχικέ] που θρέφεις τα παιδιά».

Μα πρέπει να ήταν σκληρό καλέ μου φίλε. Μία ζωή μόνος!
«Μόνη σοφία η μοναξιά», μας λέει ο Ρίτσος,
μα ύστερα συνεχίζει: «Ούτε απόψε πανσέληνος.
Ένα κομμάτι λείπει. Το φιλί σου.»

Και τώρα, στον τελευταίο αποχαιρετισμό,
μόνος σου κατεβαίνεις
μόνος σου θα υπάρξεις
«σαν έτοιμος από καιρό»!

«Άνθρωποι μονάχοι,
σαν ξερόκλαδα σπασμένα,
σαν ξωκλήσια ερημωμένα,
σαν εσένα,
σαν εμένα»

Μοναχογιός - Μαμάκιας

Είμαι το κέντρο του κόσμου.

Μα όπου κι αν κοιτάξω βλέπω εμένα.

Όλο το σύμπαν συνωμοτεί για να ικανοποιηθούν οι απαιτήσεις της κακομάθειάς μου.

Μα, αυτό ισχύει μόνο όσο με φροντίζει «η μαμά».

Αργότερα και παραέξω, χαλάει.

Γι' αυτό, πολλές φορές προτιμώ να μην προχωράω,

ούτε στον χρόνο,

ούτε στη ζωή.

Να παραμένω στο κέντρο.

Να παραμένω το κέντρο.

Καθλωμένος στο στοματικό στάδιο,

θηλάζω αχόρταγα τη μανούλα.

Κι αυτή με κρατάει για πάντα στην αγκαλιά της

φερόμενη έξυπνα

κρατώντας με βλάκα.

Κι αν, λόγω θανάτου ή κοινωνικών επιταγών,

χρειαστεί να μεταναστεύσω σε άλλη θηλή,

εγώ μία αντίστοιχη θα βρω.

Μία που να με κρατά για πάντα μικρό, αδύναμο

και πάντοτε δικαιολογημένο.

Μία που να μου επαληθεύει το μύθο του εγώκεντρου.

Σχετικό Ανέκδοτο (πραγματική ιστορία)

«Ο έγγαμος μαμάκιας»

Μια φορά κι έναν καιρό, ένας συμπαθής μαμάκιας, με έναν ακατανόητο τρόπο ερωτεύτηκε μία άλλη (!), την οποία μάλιστα, μετά από λίγο καιρό παντρεύτηκε!

Η επιθυμία της νεαρής συζύγου να φανεί εξ αρχής άξια νύφη, κατέληξε σε σειρά αποτυχημένων προσπαθειών.

Την πρώτη μέρα του έγγαμου βίου, κατόρθωσε να κάνει κυριολεκτικά το σπίτι να λάμπει!

«Μπράβο καλή μου, της είπε εκείνος. Μπράβο... Όμως σαν τη μαμά δεν καθαρίζει κανένας... Αυτή όχι μόνο καθαρίζει, όχι μόνο τακτοποιεί, αλλά την ίδια στιγμή διακοσμεί κιόλας!»

Η σύζυγος πείσωσε και την επόμενη μέρα, καθώς ο άντρας της επέστρεψε στο σπίτι από τη δουλειά του, την βρήκε να σερβίρει ένα εντυπωσιακό γεύμα, που του είχε ετοιμάσει.

«Μπράβο καλή μου, σε ευχαριστώ, της είπε. Όμως σαν τη μανούλα μου δεν πρόκειται να μου ξαναμαγειρέψει κανείς.»

Η κοπέλα αυτή τη φορά θύμωσε και πήρε την απόφαση να ανταγωνιστεί την γηραιότερη αντίζηλό της σε επίπεδα που θα ήταν εκ φύσεως αναμενόμενο εκείνη να αδυνατεί.

Αγόρασε λοιπόν ιδιαίτερες και καλλωπιστικές κρέμες και αρώματα και φόρεσε μαύρα δαντελένια εσώρουχα.

Στη συνέχεια, δημιούργησε την κατάλληλη αισθησιακή ατμόσφαιρα, όταν αφού πέτυχε πλήρη συσκότιση, κλείνοντας τις κουρτίνες και σβήνοντας τα φώτα, άναψε ένα κεράκι. Με αυτήν την φανερά ερωτική διάθεση περίμενε λοιπόν υπομονετικά τον άντρα της. Κάποια στιγμή, ακούστηκαν κλειδιά... η πόρτα άνοιξε και ο συμπαθής μαμάκιας, βλέποντας στο σκοτάδι την ξαναμμένη σύζυγό του, αναφώνησε:

«Αγάπη μου, γιατί φοράς μαύρα; Έπαθε τίποτα η μαμά;»

Νάρκισσος

«Κάθε πρωί, μόλις ξυπνάω,
έχω μία εμπειρία υπέρτατης ευχαρίστησης,
όταν συνειδητοποιώ ότι είμαι ο Σαλβαντόρ Νταλί»

Ήταν τόσο όμορφος που έμεινε να κοιτά τη μορφή του να καθρεπτίζεται στην επιφάνεια της λίμνης.

Ήταν τόσο όμορφος που έμεινε μόνος.

Ήταν τόσο όμορφος που απέτυχε να δει την άλλη πλευρά του και να την αγαπήσει.

Έμεινε εκεί να προσπαθεί να αγκαλιάσει τον ίδιο του τον εαυτό.

Έτσι πέθανε.

Κι είναι τώρα μέσα μου.

Αυτός με βάζει να αισθάνομαι θαυμασμό κοιτώντας τον καθρέπτη και αναλογιζόμενος τα κατορθώματα, την ομορφιά και τα ταλέντα μου.

Αυτός με κάνει να μη δέχομαι την κριτική και να θέλω να είμαι το επίκεντρο.

Αυτός, ο ίδιος, με απομακρύνει από τον εαυτό μου.

Και ξέρετε κάτι ακόμα: Εγώ δεν θα ήμουν έτσι.

Εγώ από τη φύση μου είμαι χαμηλών τόνων και ταπεινός.

Όμως, όλο αυτό το Ναρκισσιστικό σχήμα το έχω σχεδιάσει ως αντίβαρο.

Μάλιστα! Ως αντίβαρο της τεράστιας ανασφάλειάς μου.

Για να καλύψω δηλαδή το κόμπεξ κατωτερότητας, ανέπτυξα το αντίθετο...

«Έναν καθρέπτη συνεχώς έχω μπροστά μου
πάνω του πέφτει και ραγίζετ' η καρδιά μου»

Νευρικός - Οξύθυμος

«Ρίζα του θυμού είναι πάντοτε ο φόβος»
Γκάντι

Δεν ξέρω τι παθαίνω,
ούτε και μπορώ να το περιγράψω ακριβώς.
Είναι σα να πέφτει μία κουρτίνα στη λογική και στον έλεγχο των
λόγων και των πράξεών μου.
Σα να οδηγώ ένα αυτοκίνητο και ξαφνικά διαπιστώνω ότι δεν
έχω φρένα.

Μπορεί να είμαι μια χαρά και ξαφνικά, με κάποια μικρή
αφορμή, αρχίζω να ανάβω. Το βλέπω να' ρχεται, μα δεν μπορώ
να το αποφύγω. Μοιάζω με χύτρα που ταχύτατα υπερβαίνει το
σημείο βρασμού. Τότε πια είμαι ανεξέλεγκτος.
Σαν θεατής μένω να κοιτώ την άτακτη εκτόνωση ...
Αμέσως μετά νιώθω πλήρη αδυναμία. Εξάντληση.
Προσπαθώ να αναλογιστώ τι έγινε και να μαζέψω τα διάσπαρτα
κομμάτια, σαν κάποιον που επιστρέφει στο σπίτι του μετά από
έναν δυνατό σεισμό.
Πολλά έχουν σπάσει, πολλά έχω χάσει
στις σχέσεις μου με τους άλλους, εξ' αιτίας αυτής της αδυναμίας
μου. Και μετά από άσχημες συμπεριφορές, άντε να τους πείσω
ότι πρόκειται για αδυναμία ...

Πίσω από τον καταστρεπτικό αυτόν θυμό μου
κρύβονται βέβαια πολλά:
Η αδυναμία αποδοχής της πραγματικότητας,
η θλίψη και ο φόβος.

Παραμύθι Σχετικό με τον Νευρικό
Η Θλίψη και η Οργή

Σ' ένα μαγεμένο βασίλειο, όπου οι άνθρωποι δεν μπορούν ποτέ να φτάσουν, ή ίσως μεταφέρονται αδιάκοπα, χωρίς να το καταλάβουν, σ' ένα βασίλειο όπου τα αφηρημένα πράγματα γίνονται χειροπιαστά, ήταν μια φορά κι έναν καιρό μία πανέμορφη λίμνη.

Ήταν μια λίμνη με νερά κρυστάλλινα και καθαρά, όπου κολυμπούσαν ψάρια όλων των χρωμάτων κι όπου όλες οι αποχρώσεις του πράσινου λαμπύριζαν διαρκώς.

Σε εκείνη τη μαγική και διάφανη λίμνη έφτασαν η Θλίψη και η Οργή, για να κάνουν μπάνιο παρέα. Έβγαλαν τα ρούχα τους και γυμνές μπήκαν στη λίμνη. Η οργή που βιαζόταν (όπως συμβαίνει πάντα στην Οργή, χωρίς να ξέρει το γιατί), έκανε μπάνιο στα γρήγορα κι ακόμα πιο γρήγορα, βγήκε από το νερό. Αλλά η Οργή είναι τυφλή -ή, τέλος πάντων, δεν βλέπει ξεκάθαρα την πραγματικότητα. Φόρεσε βγαίνοντας από το νερό το πρώτο ρούχο που βρήκε μπροστά της.

Κι έτυχε να μην είναι το δικό της, αλλά της Θλίψης.

Κι έτσι, ντυμένη Θλίψη, η Οργή έφυγε ...

Πολύ ήρεμη, πολύ γαλήνια, διατεθειμένη όπως πάντα να παραμείνει σε όποιο μέρος βρίσκεται, η Θλίψη τελείωσε το μπάνιο της και -χωρίς καμιά βιασύνη- ή, καλύτερα, χωρίς συναίσθηση του χρόνου που περνάει, τεμπέλικα και αργά, βγήκε από τη λίμνη.

Στην αρχή, συνειδητοποίησε ότι τα ρούχα της δεν ήταν πια εκεί.

Μα, όπως όλοι ξέρουμε, αν υπάρχει κάτι που δεν αρέσει καθόλου στη Θλίψη, είναι να μένει γυμνή. Έτσι φόρεσε το μοναδικό ρούχο που υπήρχε δίπλα στη λίμνη: το φόρεμα της Οργής.

Λένε ότι από τότε, πολλές φορές συναντάμε την Οργή τυφλή, σκληρή, τρομερή και θυμωμένη. Αλλά αν σταματήσουμε για λίγο και κοιτάξουμε καλύτερα, καταλαβαίνουμε ότι αυτή η Οργή που βλέπουμε είναι μόνο μία μεταμφίεση

κι ότι πίσω από την όψη της Οργής, στην πραγματικότητα κρύβεται η Θλίψη.

(Από το βιβλίο «Ιστορίες να Σκεφτείς», του Χόρχε Μπουκάι)

Οραματιστής

«τις πιο όμορφες μέρες μας,
δεν τις έχουμε ζήσει ακόμα»

Η ονειροπόλησή του είναι δημιουργική.

Έχει ήδη αρχίσει να κτίζει το όραμά του χρησιμοποιώντας σαν βάση την ακούραστη πίστη.

Πιστεύει στη δύναμη της θέλησης.

Πιστεύει στον εαυτό του.

Οραματίζεται την αλλαγή.

Τάσσεται υπέρ του φωτός.

Διαφέρει από τον απλώς ρομαντικό παθητικό ονειροπόλο στο ότι αυτός δεν συμβιβάζεται απλώς με την έκφραση ελπίδας.

Αυτός πιστεύει στο όραμα.

«Εμένα η ελπίδα πια δε μου φτάνει,
εγώ δεν θέλω να ακούω πια τραγούδια...
θέλω να τραγουδήσω...» (Χικμέτ)

Βοηθάει τον εαυτό του.

Βοηθάει τον κόσμο.

Έτσι έχει μεγαλουργήσει ιστορικά ο άνθρωπος.

Πράγματα που μας φαίνονταν αδύνατα, έγιναν πραγματικότητα, διότι κάποιοι είχαν προηγουμένως πιστέψει σε αυτά.

Άλλωστε, όπως έλεγε εμβληματικά και ο Τσε Γκεβάρα,

«έχουμε χρέος να είμαστε ρεαλιστές,
να επιδιώκουμε το αδύνατο».

Και συνεχίζει ο Χικμέτ:

«Αυτός ο κόσμος, αυτό το πειρατικό, θα βουλιάξει,
Θα βουλιάξει που να σκάσει ο διάολος.

Και θα χτίσουμε έναν κόσμο λεύτερο, ανοιχτό, γεμάτο ελπίδα,
σαν το μέτωπό σου Πιραγιέ μου...»

Παράνομος

«Μόλις είχε γεννηθεί κι οι γυναίκες,
κλαίγοντας κάτω στο πλυσταριό,
του 'πλέναν κιόλας το πουκάμισο
για την ημέρα της δίκης»
Λειβαδίτης

Αλήθεια, πως θα έπρεπε να δικαστεί εκείνος ο φίλος μου
που μεγάλωσε μες στην παρανομία;
Ο πατέρας του έμπορος ναρκωτικών.
Μπαινόβγαινε στη φυλακή.
Εκείνος άκουγε το Μπράβο μόνο όταν του έκανε τις δουλειές,
ή όταν του πέταγε καμιά φούντα στο προαύλιο.
Πως θα μπορούσε αυτό το παιδί να γίνει κάτι άλλο;
Μην ψεύδεσαι κοινωνία. Δεν θα μπορούσε.
Και τι έκανες εσύ κοινωνία;
Τι έκανες όταν κάποια στιγμή αργότερα τους έπιασες και
τους δύο;
Τιμώρησες περισσότερο το γιο, διότι αυτός σε φόβιζε
περισσότερο... Τον εαυτό σου σκέφτηκες, όχι το δίκαιο...
Και όταν βγήκε από τη φυλακή και επιθυμούσε την αλλαγή,
εσύ τι έκανες υποκρίτρια κοινωνία;
Όπου κι αν πήγαινε, ύψωνες στο μέλλον του το παρελθόν.
Στις περισσότερες δουλειές ζητάγανε λευκό ποινικό μητρώο.
(Αλήθεια. Ακόμα και για ταρίφας!!!)
Μα και σε αυτές που δεν το ζητάγανε, όταν ακούγανε για
φυλακή, τον διώχνανε.
Μόνο οι παλιοί του γνώριμοι τον δέχονταν.
Κι έτσι τον έφαγες κοινωνία.
Κι ήταν καλό παιδί ρε γαμώτο.

Πόρνη^{OR} versus Πόρνη^{BP}

Αναρωτιέμαι ποια είναι αυτό που λέει το λαϊκό άσμα «πουτάνα στην ψυχή», η Πόρνη^{OR} (γνήσια - επισήμως - κατ' επαγγελμα) ή η Πόρνη^{BP} (Βορείων Προαστίων - ανεπισήμως).
Ας ακούσουμε τι έχουν να μας πουν οι ίδιες, αναφέροντας τις παράλληλες ιστορίες τους:

Πόρνη^{OR} (γνήσια)

Γεννήθηκα σε οικογένεια δύσκολη.
Αλκοολικός ο μπαμπάς μου.
Τον θυμάμαι να κτυπάει κάθε βράδυ τη μαμά μου,
τη Μαιρούλα.
Έμπαινα στη μέση εγώ για να σταματήσει
κι εκείνος κτύπαγε κι εμένα.
«Δεν πάει άλλο κόρη μου, μου έλεγε εκείνη.
Πρέπει να φύγουμε. Πρέπει να βρούμε τρόπο...»
Και ποιον τρόπο θα μπορούσε να βρει μία γυναίκα 38 χρονών;
Πάνω στην απόγνωσή της διάλεξε τον χειρότερο.
Ένα χειμωνιάτικο πρωί, που λέει και το τραγούδι,
πήρε την απόφαση την ηρωική.
Φύγαμε σα δραπέτες.
Φτάσαμε όσο μακρύτερα μπορέσαμε και ξεκινήσαμε τα πάντα
από την αρχή.
Κάποια μέρα με πλησίασε η μαμά και μου εξήγησε γιατί έφευγε
κάθε βράδυ.
«Πρέπει να βοηθήσεις κι εσύ, μου είπε.
Δεν τα βγάζουμε πέρα αλλιώς.
Ή σ' αυτούς ή σ' αυτόν... Διάλεξε.»
Κι εγώ, ειδικά μετά την απόδρασή μας, φοβόμουν να
γυρίσουμε σε αυτόν.

Τα χρόνια πέρασαν.
Εγώ συμβιβάστηκα με την ισόβια καταδίκη μου.
Ίσως και να βολεύτηκα.
Τα χρήματα ήταν πολλά.
Ετοιμαζόμουν, βαφόμουν και ένιωθα πως έβγαινα για δουλειά, όπως οι άλλοι άνθρωποι.
Κάποια στιγμή -δεν ανέχομαι να την πω κακιά- άθελά μου, έμεινα έγκυος.
Διέκοψα τη δουλειά και αποφάσισα να κρατήσω το μωράκι.
Ύστερα γέννησα.
Κι ύστερα επέστρεψα στη δουλειά.
Μα ήταν αλλιώς πια. Είχα βρει το νόημα της ζωής μου.
Είχαν λείψει τόσα πολλά σε εμένα...
Στην κόρη μου δεν θα έλειπε τίποτα!
Αγωνίστηκα σκληρά να της δώσω τα πάντα.
Στοργή, φαγητό, άνετο και ήρεμο περιβάλλον και αργότερα την έστειλα σε ιδιωτικό σχολείο (Ναι ρε γαμώτο... Την κόρη της πουτάνας...
Ποιο είναι το πρόβλημά σας; Δεν τα 'κλεψα.)
Τώρα που σας γράφω, η Μαιρούλα μου είναι φοιτήτρια.
Έχει πάρει υποτροφία και σπουδάζει στην Αγγλία.
Και ξέρετε κάτι;
Είμαι περήφανη.
Όχι μόνο για εκείνη, αλλά και για τον εαυτό μου.
Και ξέρετε και κάτι ακόμα;
Όταν δεν έχουμε δουλειά και βρίσκουμε ευκαιρία να μιλήσουμε με τις άλλες, η κάθε μία έχει κάτι αντίστοιχο να πει.
Σε κάποιες περιπτώσεις αληθινό, σε κάποιες μύθος.
Μα και μόνο η ανάγκη να το πουν, εμένα με συγκινεί και με κάνει να τις σέβομαι.

Πόρνη^{ΒΠ} (Βορείων Προαστίων)

Γεννήθηκα σε μεσοαστική οικογένεια.

Στα παιδικά μου χρόνια δεν θυμάμαι να βίωσα ιδιαίτερα προβλήματα. Μπορεί να μην είχαμε πλούτο, αλλά η ζωή μας ήταν άνετη.

Ωστόσο, η μάνα μου συνεχώς γκρίνιαζε.

Κάκιζε την τύχη της, που είχε παντρευτεί έναν «υπαλληλάκο» και μου έλεγε συνεχώς, όταν θα 'ρθει η δική μου η ώρα να προσέξω.

«Ερωτεύσου όσους θέλεις, μου έλεγε.

Όμως, εκείνον που θα παντρευτείς να τον διαλέξεις με το νου και όχι με την καρδιά.»

Το περίεργο είναι ότι αυτήν την πρόστυχη συμβουλή την διατύπωνε με ύφος ηθικοφανές και αριστοκρατικό.

Μου το επαναλάμβανε μάλιστα τόσο συχνά και με τόση μανία, που μου έγινε συνείδηση.

Έτσι λοιπόν, όταν ήμουν 21, εγκατέλειψα τις σπουδές μου, άφησα τον άντρα που είχα ερωτευτεί και έπεσα με τα μούτρα στον πρώτο πλούσιο που με κοίταξε.

Ευτυχώς δεν ήμουν πολύ άτυχη.

Δε λέω. Ο Κώστας είναι καλό παιδί και πολύ καλός μπαμπάς.

Όμως, η αλήθεια είναι ότι ποτέ δεν αγαπηθήκαμε.

Εγώ πουλήθηκα κι εκείνος με αγόρασε.

Παρόλα αυτά, πέρασα μία πρώτη φάση που ένιωθα πολύ ικανοποιημένη με την επιλογή μου.

Η μετακόμισή μου στα Βόρεια Προάστια μου έδινε μία ψευδή και ανόητη αίσθηση κοινωνικής ανύψωσης.

Ακόμα μεγαλύτερη ανύψωση και ικανοποίηση αισθανόταν η μαμά μου, για τις ανάγκες της οποίας -απ' ότι συνειδητοποίησα όταν πλέον ήτανε πολύ αργά- είχα αφεθεί να ενωθώ με κάποιον που δεν αγαπούσα.

Κι όταν κανείς ζευγαρώνει με κάποιον χωρίς να αγαπάει, αυτό δεν είναι ηθικό.

Κι όταν μάλιστα λαμβάνει ως αντίδωρο μία πλουσιοπάροχη ζωή, τότε αισθάνεται ότι πουλιέται.

Και το χειρότερο: Πέρασα όλη αυτήν την πρώτη φάση χωρίς να ντρέπομαι. Τουναντίον, έβγαινα με αργές κινήσεις από το μεγαλοπρεπές μου όχημα, για να σιγουρευτώ ότι με βλέπαν οι άλλες κυρίες. Ήταν σα να τους έλεγα:

«Κοιτάξτε με! Πέτυχα. Πηδήχτηκα με τον κατάλληλο.

Ζηλέψτε με!»

Τα χρόνια πέρασαν. Τα παιδιά μεγάλωσαν.

Ο Κώστας φρόντιζε να μένει ως αργά στη δουλειά

κι εγώ έμενα ολομόναχη.

Η μάνα μου με αηδίαζε.

Κι εγώ την ψυχή μου.

Δεν με άντεχε η ψυχή μου κι ούτε με συγχωρούσε. Πόναγε.

Την πήγα σε ψυχολόγους και ψυχιάτρους.

Της έδωσα και φάρμακα, με τα οποία πονούσε λίγο λιγότερο, διότι έπαψε τελείως να νιώθει.

Και ξέρετε κάτι:

Τώρα πια, ούτε ικανοποίηση, ούτε ανύψωση μπορώ να νιώσω.

Χωρίς τον ελάχιστο σεβασμό για τον εαυτό μου,

μόνο να ντρέπομαι μπορώ

για την ψυχή μου που τρέλανα

και την καρδιά μου που πρόδωσα.

Προστατευτικός

Αυτός που αμύνεται για να προστατεύσει εκείνους που αγαπάει μάχεται καλύτερα. Μέχρι τέλους.

Αυτός που αγαπάει, πιο εύκολα σκοτώνει.

Υπό αυτήν την έννοια, εκείνος που έχει ανεπτυγμένη την προστατευτική διάθεση, μπορεί να γίνει, σε συγκεκριμένες συνθήκες, επικίνδυνος. Αυτή η πραγματικότητα έχει διερευνηθεί και επιβεβαιωθεί από ψυχολογικές και εγκληματολογικές επιστημονικές μελέτες. Συμπερασματικά, αναφέρεται πως ένας από τους παράγοντες που οδηγούν σε προσωρινή μείωση ή απώλεια της ενσυναίσθησης (στην οποία μείωση ή απώλεια αποδίδονται πολλές πράξεις βίας) είναι ο πανικός που καταλαμβάνει τον προστατευτικό, όταν καταλάβει (ή νομίζει) πως τα αγαπημένα του πρόσωπα βρίσκονται σε κίνδυνο. Μπορεί δηλαδή ο άνθρωπος αυτός, παρότι θα έχει αγνή πρόθεση, να προβεί σε φαινομενικά αντιθετικές πράξεις. Πίσω από αυτήν του τη στάση, βρίσκονται οι φωνές αρχέγονων ενστίκτων.

Αυτά καλούν τον άνθρωπο να υπερβεί τους φραγμούς του.

Αυτά καλούν τον πολεμιστή να παλέψει με αυταπάρηση.

Αυτά καλούν τον γονιό να κάνει τα πάντα...

Αν τώρα εξετάσουμε τον ίδιο χαρακτήρα, όταν αυτός κατορθώνει -ή όταν οι καταστάσεις του επιτρέπουν- να παραμένει σε πολιτισμένα πλαίσια, τότε θα πρέπει να ομολογήσουμε ότι πρόκειται για μία από τις πιο αξιολάτρευτες μορφές της ψυχής μας. Δίνει στοργή και ηρεμία, παρέχοντας εκείνη την αναγκαία ασφάλεια που προϋποθέτει η ευτυχία. Σκέφτεται πριν από εμάς, για εμάς.

Μας έχει συνεχώς στο νου του. Ζει για εμάς.

Ποιος δεν θα ήθελε έναν τέτοιο πατέρα;

Ρεμάλι

«Είναι άσχημο πολύ / το δικό σου το βιολί
ζεις μονάχα για χουζούρι κι αγκαλίτσα
Μάσα, ξάπλα τεμπελιά / κι ούτε σκέψη για δουλειά
που θα πάει τέλος πάντων η βαλίτσα;»

Συνήθως, πίσω του βρίσκονται κάποιοι που του επέτρεψαν να αναπτυχθεί ρεμάλι και που συνεχίζουν να του επιτρέπουν να παραμένει ρεμάλι.

Ζει παρασιτικά εις βάρος τους.

Παρουσιάζει κάποιες σημαντικές ομοιότητες με τον τύπο του Ζητιάνου και κάποιες άλλες με τον τύπο του Μαμάκια.

Το άξιο παρατήρησης και ανάλυσης σε αυτές τις περιπτώσεις είναι η τεκμηρίωση μίας στρεβλής σχέσης με τους συνανθρώπους.

Το αξιοπερίεργο είναι ότι τα ρεμάλια δεν παρουσιάζουν ίχνος ενοχής ή συναίσθησης του κακού που πρώτιστα κάνουν στον εαυτό τους. Ματαίως θα περιμέναμε τη στιγμή που το ρεμάλι θα κατανοούσε ότι η ζωή είναι ωραία όταν τη ζεις σε όλες της τις διαστάσεις και όχι μονόχοντα.

Από αυτήν την άποψη, ένα ρεμάλι δεν μπορεί να είναι έξυπνο.

Έχοντας ως πρότυπά του τα τεμπελόσκυλα και διάγοντας σκυλίσια ζωή, στερείτε σε μεγάλο βαθμό την ανθρώπινη χαρά.

Η όλη στάση του πάντως είναι γραφική και προσδίδει στην παρατήρηση μία κωμική διάσταση.

Ζει σε έναν δικό του κόσμο,

λες και είναι κάτι διαφορετικό από τους άλλους...

«Λες και είσαι δηλαδή / του Σουλτάνου το παιδί...»

Ρουφιάνος

Προσοχή: τη ρουφιανιά πολύ αγάπησαν
το ρουφιάνο ουδείς.

Από μικρός που ήμουν, μου άρεσε να καρφώνω.

Ξεκίνησα με κάτι χειροτεχνίες, κάτι κάδρα στους τοίχους...

Γρήγορα προχώρησα σε κρεβάτια, τραπέζια και καρέκλες.

Όταν ψήλωσα, προσπάθησα πολλές φορές να καρφώσω και στο μπάσκετ, χωρίς όμως επιτυχία.

Αντίστοιχα και στον σεξουαλικό τομέα, όπου υπήρξα θύμα άλλου ρουφιάνου (αυτό συνέβη όμως μόνο μία φορά, πριν πολλά χρόνια).

Θα ήθελα όμως να αναφερθώ σε κάτι που έλαβε χώρα στην παιδική μου ηλικία και έπαιξε πολύ σημαντικό ρόλο στην εξέλιξή μου:

Ήταν μόλις οι πρώτες μέρες στο σχολείο.

Πλησίασα συνωμοτικά την έδρα και κατέδωσα τον παραβάτη συμμαθητή μου, που έγραφε στο θρανίο.

Είπα πως το έκανα για λόγους ηθικούς, διότι σεβόμουν τους κανονισμούς, ωστόσο αργότερα κατάλαβα πως το έκανα γιατί κατά βάθος θα ήθελα να είχα κι εγώ το θάρρος να κάνω την παράβαση. Ήταν λοιπόν ένα θέμα καταρχήν ζήλειας.

Αργότερα εξέλιξα την τεχνική και ανέπτυξα εντυπωσιακές μεθόδους συλλογής και αξιοποίησης πληροφοριών.

Σε αυτή μου την πρόοδο έπαιξε ιδιαίτερα σημαντικό ρόλο το κίνητρο των αντιδώρων που δεχόμουν σε κάθε μου «υπηρεσία».

Ωστόσο, στο σημείο αυτό θα ήθελα να ξεκαθαρίσω ότι θα ήταν λάθος να με μπερδέψετε με χαφιέ.

Η τεράστια διαφορά μου με εκείνον είναι ότι εγώ δεν κάνω ότι κάνω για το κέρδος, όπως αυτός. Εγώ πιστεύω σε αυτό που κάνω. Είμαι ιδεολόγος ρουφιάνος!

Σκυλάς

Σκυλί που γαβγίζει

δε δαγκώνει.

Δεν είναι ένας. Είναι δύο.

Στην επιφάνεια ορμητικός και ρωμαλέος,
μέχρι χυδαιότητας.

Στο βάθος ευαίσθητος και ανασφαλής,
μέχρι αγάπης.

Δεν είναι ένας λουπόν. Είναι δύο.

Αυτός ο ίδιος είναι, που αφού βγάλει με τεράστιο σωματικό κάματο το μηνιάτικο, το καίει κυριολεκτικά σε μια βραδιά στα μπουζούκια, ανάβοντας τα τσιγάρα της Θεάς του με εκατοστάευρα και λούζοντάς την με άνθη.

Αυτός ο ίδιος είναι, που ενώ ανατράφηκε σε περιβάλλον που τον άφησε ακαλλιέργητο, στομπάροντας τη μάθηση και τη γνώση, κάθεται με σεβασμό και ακούει προσεκτικά τις συμβουλές του δασκάλου, έχοντας στην καρδιά μία κρυφή επιθυμία: «το παιδί μου να γίνει κάτι».

Αυτός ο ίδιος είναι, που αφού μιμήθηκε με απαράδεκτη πιστότητα τη βίαιη παιδαγωγική μέθοδο του πατέρα του, παίρνει τα παιδιά του αγκαλιά σε κάθε ευκαιρία.

Αυτός ο ίδιος είναι, που από τη μια φωνάζει στις λαϊκές και μαλώνει και παίζει ξύλο για ψήλου πήδημα και από την άλλη κλαίει, σα μικρό παιδί, όταν κάτι άσχημο συμβεί σε εκείνους που αγαπάει.

Θέλει να κρύβει την ανθρώπινη αδυναμία του,
μα τελικά προδίδεται.

Θέλει να δείχνει άτρωτος, μα στο βάθος φοβάται.

Από τη γέννηση μέχρι τον θάνατο.

Συντηρητικός

Quod simper, quod ubique, quo ab omnibus
μτφρ.: ό,τι [υπήρχε] πάντα, ό,τι παντού, ό,τι από όλους

«Συντηρητικός είναι αυτός που πιστεύει
ότι τίποτα δεν πρέπει να γίνεται για πρώτη φορά»
Φούλερ

Δεν είναι ενδιαφέρον τύπος.

Κι ούτε ωραίος είναι.

Ανήκει σε αυτό που εγώ ονομάζω Συντηρητικό Τάγμα.

Ακολουθεί δηλαδή μία κοινή τάση - στάση ζωής, που υιοθετούν
όλοι οι δειλοί και οι αδύναμοι.

Επικαλείται τη λογική.

Συμβουλεύει και προτρέπει πάντοτε προς κάτι ασφαλές.

Κάτι που να διασφαλίζει την ηρεμία.

Συνήθως δεν ομολογεί το αίτιο του φόβου,

μα κλείνει το μάτι υπονοώντας τον.

Το Συντηρητικό Τάγμα εκφράζεται από δισεκατομμύρια
στόματα και ακούγεται ευχάριστα από δισεκατομμύρια αφτιά.

Μα δεν ανήκει σε κανέναν.

Δεν υπάρχει κάποιος συγκεκριμένος εμπνευστής ή οργανωτής
και ούτε υπήρξε κάποια συγκεκριμένη στιγμή σύλληψης
και δημιουργίας.

Δεν έχει αναπτυχθεί και ούτε καλλιεργείται συνειδητά.

Μα, αυτό το παντοδύναμο και συνεχώς αναπτυσσόμενο

Συντηρητικό Τάγμα, τρέφεται και επεκτείνεται, αξιοποιώντας
το κοινό χαρακτηριστικό σχεδόν όλων των ανθρώπων και ομάδων.
Πρόκειται για τη φιλική στάση προς τη βολή.

Βολεύεται ο άνθρωπος στο ασφαλές.
Αφήνεται και ενδίδει στη συντηρητική συμβουλή,
που -πάντοτε «για το καλό του»-
εκφράζεται επιβλητικά από τα γύρω στόματα.

Συν τω χρόνω, ο άνθρωπος,
όχι μόνο εφαρμόζει, μα και υιοθετεί
αυτήν τη στάση, σπεύδοντας μάλιστα σε κάθε ευκαιρία
να τη διατυμπανίζει, συμβουλεύοντας (χαλώντας) και αυτός
με τη σειρά του, τους γύρω του.

Έτσι λοιπόν, βρισκόμαστε σε έναν θλιβερό φαύλο κύκλο,
όπου οι συνεχόμενες λογικές υποχωρήσεις, που γίνονται στο
βωμό του φόβου και της διασφάλισης της ηρεμίας,
μας οδηγούν σε μία μη θαρραλέα στάση ζωής.

Το χειρότερο όλων:

Το Συντηρητικό Τάγμα είναι πολύ δύσκολο να αντιμετωπιστεί.
Κι αυτό γιατί, πρωτύτερα, είναι πολύ δύσκολη η αναγνώρισή του.
Δεν υπάρχει μόνο στους γύρω
και ούτε ακούγεται και εκφράζεται ευχάριστα
μόνο από τα δικά τους αφτιά και στόματα.

Υπάρχει και μέσα σου.

Ψάχνεις να το ακούσεις. Αφήνεσαι να το πεις.

Φωλιάζει μέσα στον καθρέπτη σου.

Κοίτα με θάρρος.

Δες το.

Και ύστερα απέταξέ το.

«Είναι δύσκολο να απαλλαγεί ο κάθε άνθρωπος
από τον αόρατο χορό των γερόντων,
που τον παρακολουθούνε σε όλη του τη ζωή»
Σεφέρης

Τύραννος

«Αυτή και μόνο είναι η ρίζα απ' όπου ξεπετιέται ένας τύραννος:
όταν εμφανίζεται για πρώτη φορά ως προστάτης.»
Πλάτων

Πάντα η ίδια τεχνική. Απαράλλαχτη!:

Στο βωμό της αγάπης...

«Για το καλό μου»...

«Φοβάμαι όλα αυτά που θα γίνουν για μένα»...

Πάντα αυτός ο δυνάστης επεμβαίνει με ιερό πρόσχημα:

η επιβολή μιας πίστης, η σωτηρία ενός έθνους, η προστασία και η ασφάλεια και το πιο προκλητικό: η αγάπη.

Και το πιο περίεργο είναι ότι πράγματι, τις περισσότερες φορές, ο άνθρωπος αυτός πιστεύει στο αγαθό των προθέσεών του, προσθέτοντας βεβαίως πάντοτε πως «ο σκοπός αγιάζει τα μέσα».

Εκεί πατάει και σε συρρικνώνει για να σε σώσει.

Είτε λέγεσαι άνθρωπος, είτε ομάδα, είτε έθνος, σου αφαιρεί τη φωνή.

Αποφασίζει αυτός για εσένα.

Και θέλει έτσι να συνεχίσει αιώνια.

Μοιάζει με εκείνον το μπαμπά που δεν θέλει να καταλάβει ότι η κόρη του μεγάλωσε και ότι θα τολμήσει να μιλήσει, να ανεξαρτητοποιηθεί, να ερωτευτεί κάποιον άλλον και να φύγει.

Θα τολμήσει δηλαδή να ζήσει.

Η πιο δύσκολη μορφή που μπορεί να πάρει ο τύραννος είναι εάν χωθεί μες στον καθρέφτη μας. Τότε τα πράγματα γίνονται αφόρητα. Δεν του ξεφεύγεις με τίποτα.

Εκτός κι αν ακούσεις τον Μπρεχτ:

Ποίημα Σχετικό με τον Τύραννο
Ερωτήσεις κι αποκρίσεις

«Μπορεί η αλήθεια νάν' θνητή, το ψέμα αθάνατο;»

«Έτσι δείχνουν όλα.»

«Πού είδες, η αδικία να μη ξεμασκαρεύεται
χρόνους και καιρούς;»

«Εδώ.»

«Μα ξέρεις κάποιον που η βία να του 'χει φέρει τύχη;»

«Και ποιος δεν ξέρει;»

«Τότε ποιος μπορεί, σ' έναν τέτοιο κόσμο,
να τσακίσει τον τύραννο;».

«Εσύ.»

Μπρεχτ, 1939.

Υποταγμένος

«Το να γυρίζεις κανείς το άλλο μάγουλο όταν τον χαστουκίζουν
μπορεί να ταιριάζει σε ένα Θεό ή σε έναν σκύλο.
Όχι σε άνθρωπο.»
Καζαντζάκης

Ένας λαός, ή ένας άνθρωπος στην πραγματικότητα δεν μπορεί να υποταχτεί ολοκληρωτικά ποτέ. Μπορεί όμως, για λόγους συμφέροντος, βολής ή αδυναμίας, να αφεθεί να αποκοιμηθεί. Ωστόσο, δεν πρέπει να ξεγελιόμαστε. Οι άδικες και ατιμωτικές ταπεινώσεις που δέχεται συσσωρεύονται μέσα του.

Βράζουν.

Ο υποταγμένος θυμίζει ηφαίστειο.

Όσα χρόνια κι αν παραμένει αξιοπρεπικά ανενεργός, δεν παύει η πιθανότητα μίας άτακτης εκτόνωσης, που θα θυμίζει έκρηξη. Αυτό έκανε η νέγρικη φυλή στην Αμερική, όταν επαναστάτησε απέναντι στους λευκούς αφέντες. Αρκούσε μια σπίθα. Μια γυναίκα αρνήθηκε να κατέβει από το λεωφορείο και η επανάσταση ξάναψε σαν πυρκαγιά.

Αυτό έκανε μετά από 400 χρόνια σκλαβιάς ο Έλληνας.

Πέντε γενιές δεν φάνηκαν αρκετές για να σβήσουν τη φλόγα της ψυχής του.

Αυτό έκαναν οι Γάλλοι επαναστάτες. Όταν ο κόμπος έφτασε στο χτένι, ο υπνωτισμένος καταπιεζόμενος ξύπνησε και έστειλε στη γκιλοτίνα όσους είχαν παρανοήσει την ανθρώπινη - φυσική πραγματικότητα, θεωρώντας την υποταγή μόνιμη.

Αυτή τη σκληρή, μα δίκαιη, αλήθεια επιβεβαιώνει και η πόρνη, όταν μετά από χρόνια καταπίεσης και εκμετάλλευσης, βρίσκει το θάρρος και κατασφάζει τον νταβατζή της.

Απ' ότι φαίνεται, ευτυχώς, «και η υποταγή έχει τα όριά της».

Φανατικός

Παλιά πήγαινα στο γήπεδο.

Λόγω της Κωνσταντινουπολίτικης κατά το ήμισυ καταγωγής της μάνας μου, έγινα από μικρός ΑΕΚτζής.

Πήγαινα λοιπόν στην Νέα Φιλαδέλφεια (πριν γκρεμίσουν το γήπεδο) και καθώς αγόραζα το εισιτήριο, όταν ο ταμίας με ρώταγε για τη θύρα, του έλεγα περήφανα: «Σκεπαστή».

Σκεπαστή λέγονταν η -πράγματι σκεπαστή- εξέδρα στην οποία πήγαιναν οι φανατικοί. Ήταν μάλιστα τόσο άγριο το συγκεκριμένο πλήθος που κάθονταν εκεί, που χωρίζονταν από το γήπεδο με ένα εντυπωσιακά υψηλό συρματοπλέγμα.

Για κάποιο περίεργο λόγο αυτή την υποβιβαστική εικόνα, εγώ τη θεωρούσα τιμητική.

Ώρες πριν το εναρκτήριο λάκτισμα συγκεντρωνόμασταν και υμνούσαμε τη θεά μας, ενώνοντας και δυναμώνοντας την πίστη μας. Και από το πρώτο λεπτό του αγώνα φωνάζαμε για την αδικία που συντελούνταν εις βάρος της ομάδας μας.

Το πολύ περίεργο (και αυτό που πρώτο μου έδειξε το δρόμο της εξόδου από τον φανατισμό) ήταν το ότι οι οπαδοί της εκάστοτε αντίπαλης ομάδας, αν και παρακολουθούσαν τον ίδιο αγώνα, είχαν ακριβώς την αντίθετη άποψη. Θεωρούσαν δηλαδή και αυτοί ότι αδικούνταν.

Κάτι έτρεχε λοιπόν.

Δεν μπορούσε και οι δύο πλευρές να έχουμε δίκιο.

Κι ο προβληματισμός μου ενισχύονταν από τη σκέψη ότι εάν η καταγωγή μου ήταν διαφορετική (από τη Θεσσαλονίκη ή τον Πειραιά για παράδειγμα), θα μπορούσε κάλλιστα να βρίσκομαι στο ίδιο γήπεδο, να παρακολουθώ τον ίδιο αγώνα και ωστόσο να υιοθετώ ακριβώς την αντίθετη άποψη περί δικαίου.

Άρα λοιπόν το πιστεύω του φανατικού (αθλητικό, εθνικό ή θρησκευτικό φρόνημα κ.α.) βασίζεται στον τόπο γέννησης.

Ας μην ξεχνάμε ότι εάν είχε τύχει να γεννηθούμε στην ανατολή, η θρησκεία μας, με την πρόφαση της οποίας έχουν διεξαχθεί πολύχρονοι πόλεμοι, θα ήταν διαφορετική.

Ας μην ξεχνάμε ταυτόχρονα, την ίδια στιγμή που γινόμαστε ένα με την ορμή των ομοθρήσκων, ομοεθνών ή ομοϊδεατών μας, την ίδια στιγμή που νιώθουμε βαθειά συγκίνηση από την δύναμη της συνισταμένης πίστης μας, ότι (όπως αναφέραμε και στην ανάλυση του Κληρικού):

«Η δύναμη με την οποία πιστεύουμε
δεν αποδεικνύει την αλήθεια της πίστης μας.»

Νίτσε

Το γεγονός αυτό είναι βεβαίως, όπως είπαμε αυταπόδειχτο, αφού και οι αντίπαλοί μας, στην αντίπερα όχθη, πιστεύουν βαθύτατα στην ακριβώς αντίθετη αλήθεια.

Αυτό λοιπόν που πρέπει να κάνει ο κάθε άνθρωπος, εάν θέλει να αποφεύγει την αδυναμία αντικειμενικής κρίσης και τύφλωση που προκαλεί ο φανατισμός είναι να στέκεται πάντα σε κάποια απόσταση ασφαλείας. Αλλιώς, εάν αφεθεί να ενταχθεί στην άβουλη μάζα, είναι βέβαιο ότι θα απολέσει την έκφραση της μοναδικότητάς του και θα αποτελέσει, μαζί με τη μάζα, αντικείμενο εκμετάλλευσης (ενός πολιτικού, ενός κληρικού, ενός «ηγέτη»).

Ανέκαθεν, ο φανατισμός του πλήθους αποτελούσε το ιδανικό μέσο χειραγώγησης και ο κάθε υγιώς σκεπτόμενος άνθρωπος πρέπει να μην αφήνεται σε αυτήν την πραγματικότητα.

Είναι θέμα αυτοσεβασμού, αξιοπρέπειας, φιλαληθείας και τελικά ελευθερίας.

Φιλάργυρος

Παράξενο το ότι ενώ δικαίως μας ξενίζει η τάση των Αιγυπτίων, να θάβουν από πολύτιμα αντικείμενα μέχρι και κοντινά πρόσωπα μαζί με τους Φαραώ, δεν μας ξενίζει αντίστοιχα η τάση ορισμένων συνανθρώπων, που ως σύγχρονοι Σκρουτζ Μακ Ντάκιδες, αφιερώνουν τη ζωή τους σε έναν λυσσαλέο αγώνα αποταμίευσης.

Τουλάχιστον οι Αιγύπτιοι είχαν κάτι να μας πουν. Η δική τους τελετουργική πράξη βασιζονταν στη διάθεση απόδοσης τιμής και κυρίως στην πίστη της μετά θάνατον ζωής.

Οι δικοί μας φιλάργυροι όμως τι θα έχουν να μας πουν; Για ποιον λόγο όλη αυτή η υπερβολική προσπάθεια αποταμίευσης; Οι ίδιοι θα επικαλούνταν διάφορους μη ικανοποιητικούς λόγους, όπως η ανάγκη εξασφάλισης.

Η ψυχολογική ανάλυση θα απέδιδε αυτήν τη δυσνόητη πράξη σε καθήλωση στο πρωκτικό στάδιο, η οποία χαρακτηρίζεται από γενικευμένη έλλειψη διάθεσης δοτικότητας.

Η φιλοσοφία του Αριστοτέλη θα έδινε την καλύτερη κατ' εμένα εξήγηση, υπενθυμίζοντας το βασικό πρόβλημα των χρηματιστών, οι οποίοι αδυνατούν να δουν το λειτούργημά τους όπως τα άλλα. Ένας γιατρός για παράδειγμα, θεωρεί μεν την ιατρική αιώνια, μιας και αυτή διακρίνεται από τη διαχρονική τάση για υποστήριξη της υγείας, αλλά την κάθε εφαρμογή της πεπερασμένη, με την έννοια ότι η αποστολή του γιατρού ολοκληρώνεται μόλις ο ασθενής θεραπευτεί. Δεν έχει νόημα να συνεχίζεις να θεραπεύεις έναν θεραπευμένο.

Εκεί εντοπίζεται το πρόβλημα των χρηματιστών. Χάνουν το λόγο (που αρχικά ήταν η εξοικονόμηση πόρων για συγκεκριμένους σκοπούς) και επεκτείνουν το στόχο πέραν της υλοποίησής του, καθιστώντας την άνευ λόγου περεταίρω αποταμίευση αιώνια.

Φιλόζωος

Ο πραγματικός φιλόζωος σέβεται τη φυσική επιθυμία.

Δεν θα τον δεις να εγκλωβίζει ένα περήφανο τετράποδο σε ένα διαμέρισμα, αφαιρώντας του την δυναμική ανεξαρτησία, κάνοντάς του μανικιούρ και χρησιμοποιώντας το σαν μπαλάκι αποσυμπίεσης άγχους.

Ο πραγματικός φιλόζωος θα αγαπήσει το κάθε ζώο εκτιμώντας και επεκτείνοντας τη διαχρονική θέση και συνύπαρξή του με τον άνθρωπο. Ο σκύλος για να φυλάει, ο γάιδαρος για να κουβαλάει και το καναρίνι για να κελαηδάει και να πετάει σε ελεύθερο ουρανό.

Ο ταιριαστός χώρος για όλα τα ζώα είναι η φύση.

Με την ελευθερία και τη σκληρότητά της.

Αυτό βεβαίως ισχύει και για τον άνθρωπο,

μόνο που το έχει πια ξεχάσει

και σε πολλές περιπτώσεις επιθυμεί να επιβάλλει την αφύσικη αστική προσαρμογή του και στα ζώα.

Αλήθεια τι πάει να πει «Κατοικίδιο ζώο»; Τι αντιφατικός όρος!

Το ζώο ζει στη φύση. Άντε το πολύ, στην αυλή ή στον στάβλο.

Μέχρι εκεί όμως.

Η εικόνα της κυρίας που όλη μέρα ασχολείται με τα ζώα «της» διότι δεν μπορεί να αγαπήσει τους ανθρώπους είναι πλήρως απωθητική.

Όπως απωθητική είναι και η στάση των διαφόρων φιλοζωικών εταιρειών, που διοργανώνουν ολόκληρες καμπάνιες για να διασωθεί το τάδε ή το δείνα είδος, αγνοώντας ή αδιαφορώντας για την αλήθεια της φυσικής ιστορίας που ρητά αναφέρει πως η εμφάνιση και η εξαφάνιση των διαφόρων ειδών (ανάμεσα στα οποία και ο άνθρωπος) είναι βασικός κανόνας της φύσης.

Δύο Συμβάντα Σχετικά με την φιλοζωία Βορείων Προαστίων
Ένα γελοίο και ένα σοβαρό

Το Γελοίο

Μένω στη Νέα Ερυθραία.

Οι περισσότεροι κάτοικοι των γύρω περιοχών είναι ιδιαίτερα εύποροι, αναπτύσσοντας όλες τις αναγκαίες ιδιοτροπίες που χρειάζεται ένας πλούσιος για να επιδείξει τον πλούτο του.

Μεταξύ αυτών είναι και οι πολλοί υπηρέτες που αναλαμβάνουν να τους μαγειρεύουν, να τους φυλούν, να νταντεύουν τα παιδιά τους, να γηροκομούν τους γέροντες τους, να ποτίζουν τον κήπο τους και βεβαίως -και εν ολίγοις- να τους ξεσκατίζουν.

Με όλο αυτό το background, βρίσκω τουλάχιστον γελοία την πρωινή εικόνα να τους βλέπω να βγάζουν με τόση συνέπεια και τάξη τα πάντοτε ράτσας τετράποδά τους (μακάρι να ήταν το ίδιο συνεπείς και με τα παιδιά τους) και κυριολεκτικά να τα ξεσκατίζουν, μαζεύοντας τα περιττώματα τους, με την ηλίθια υπερηφάνεια του απόμακρου από τη φύση πολιτισμένου βλάκα. Καταλαβαίνεται δηλαδή τι συμβαίνει εδώ;

Αυτοί οι ίδιοι που δεν κουνάν το δακτυλάκι τους...

Αυτοί οι ίδιοι που χρειάζονται τρεις Φιλιππινέζους για να πάνε στην τουαλέτα,

μαζεύουν με ευλάβεια τα σκατά ενός κοπρόσκυλου.

«Και τι προτείνετε δηλαδή κύριε, να αφήνουμε τα περιττώματα στα πεζοδρόμια;», θα μου έλεγαν με το αριστοκρατικό τους ύφος και τον χαρακτηριστικό πληθυντικό αγενείας που τους διακρίνει.

Προτείνω κάτι πολύ πριν από την ύπαρξή σας και την ύπαρξη των αστικών πεζοδρομίων σας:

Αγαπητοί βλαμμένοι μου κύριοι,

αφήστε τη φύση στην ησυχία και τη σοφία της.

Το Σοβαρό

Μένω στη Νέα Ερυθραία.

Κινούμε τακτικά με τα μέσα μεταφοράς.

Στο σταθμό τραίνου της Κηφισιάς, δύσκολα συναντάς τις υψηλές φιλόζωες αριστοκρατίσες.

Ωστόσο, πριν λίγους μήνες, με πλησίασε μία τέτοια κυρία.

«Σας παρακαλώ, μου είπε, είναι επείγον...» και μου πρότεινε να ρίξω κάποια χρήματα στη σχισμή ενός κουτιού.

Παραξενεύτηκα. Πως ήταν δυνατόν μία απολύτως γνήσια σνομπ Κηφισιώτισσα να υιοθετεί το ύφος δέκα ζητιάνων;

«Για ποιο λόγο, τη ρώτησα. Τι είναι το επείγον;»

«Αγαπητέ κύριε,

μπορείτε να φανταστείτε ότι με αυτόν τον καιρό υπάρχουν αδέσποτα χωρίς τη ζεστασιά και τη στοργή ενός σπιτιού;»

Δεν της απάντησα. Έμεινα άφωνος. Αυτό δεν το περίμενα.

Μούτρωσε και φεύγοντας ψέλλισε κάτι, φανερά αγανακτισμένη.

Συνέχισε ωστόσο το υψηλό της έργο.

Μπήκα στο τραίνο, με προορισμό μου το Μοναστηράκι.

Σε κάθε έναν από τους 16 σταθμούς, καινούριοι άποροι και άστεγοι εισέρχονταν. Έλεγαν λίγα λόγια και ύστερα ζητούσαν ελεημοσύνη: «Κάνει κρύο. Δεν έχω σπίτι»...

Σε 42 ακριβώς λεπτά βγήκα στην πλατεία.

Στρίβοντας στο Μουστάκα, άρχισα να κατεβαίνω βιαστικά την Ερμού. Ξαφνικά σκόνταψα κάπου.

«Συγνώμη παλληκάρι μου», μου είπε ένας ευγενέστατος γεροντάκος. Έμεινε εκεί, στην άκρη του πεζοδρομίου.

Κράταγε αγκαλιά ένα σκυλάκι και μοιράζονταν μαζί του την μαύρη μοίρα και μία μισοφαγωμένη τυρόπιτα που κάποιος περαστικός του είχε αφήσει.

Φιλόσοφος - Διανοούμενος

«Κι από το σπίτι πιο πολύ, ανάγκη έχω την αλήθεια»

Μπρεχτ

Ιστορικά, η αναζήτηση της αλήθειας έχει αποτελέσει ένα από τα πιο θαρραλέα ανθρώπινα τολμήματα.

Από τη εγκατάλειψη των θεωριών της μαγείας και της θρησκείας, έως τον Μύθο του Σπηλαίου.

Από την αμφισβήτηση αυτών που μας μάθανε, σε εκείνα που υποψιαστήκαμε και αργότερα ανακαλύψαμε.

Από το τι υπάρχει στη σκοτεινή πλευρά του σύμπαντος, στο φεγγάρι και στους μακρινούς γαλαξίες,

μέχρι το τι συμβαίνει στην κοινωνία, στις ανθρώπινες σχέσεις και βεβαίως, στην αθέατη πλευρά του εαυτού μας.

Και ο δρόμος παραμένει μακρύς.

Μα σε ένα μεγάλο βαθμό, οι μεγάλοι αυτοί πρόγονοί μας-αναζητητές της αλήθειας, μας έχουν δείξει τον τρόπο.

Λέγεται «Θάρρος».

«Προσέξτε όμως φιλόσοφοι και φίλοι της γνώσης
και προφυλαχτείτε από αυτό το μαρτύριο!,
από το να υποφέρεται “για χάρη της αλήθειας”»

Νίτσε

Οι φιλοσοφικές απόψεις για την προσπάθεια αναζήτησης της αλήθειας παρουσιάζουν μεταξύ τους σημαντικές διαφορές. Για πολλούς, το ζητούμενο είναι η εύρεση εκείνης της ποσότητας αλήθειας που θα μας επιτρέψει να ζούμε όσο το δυνατόν ευτυχέστεροι.

Άλλωστε, κατά τον Επίκουρο,

η λύση των έσχατων και ακρότατων θεωρητικών ζητημάτων δεν είναι καθόλου απαραίτητη.

Για κάποιους άλλους όμως, πιο θαρραλέους, η αναζήτηση της αλήθειας είναι αυτοσκοπός, ανεξάρτητα από το αν τα αποτελέσματά της θα τους κάνουν να ζουν ευτυχέστερα.

Τάσσονται υπέρ μίας ζωής που βασίζεται σε μία σκληρή αλήθεια και όχι σε μία μερική αλήθεια (που ομοιάζει με ένα βολικό ψέμα). Γι' αυτούς η δύναμη ενός πνεύματος καθορίζεται από το ποσό της αλήθειας που αυτό μπορεί να αντέξει.

Ο σύγχρονος φιλόσοφος διαφέρει σημαντικά από τον πρόγονό του. Η απαιτητική και σε ένα βαθμό τρελή καθημερινή πράξη της ζωής μας, αν και θεωρητικά αποδέχεται την φιλοσοφία ως θέση, πρακτικά δεν έχει χρόνο να την συμβουλευτεί, πόσο μάλλον να την εφαρμόσει. Έτσι, αυτός απομονώνεται στις ιδέες του και πολύ συχνά απομακρύνεται από την ουσία των προβλημάτων. Ταυτόχρονα, η ιδέα του έχει εξειδικευτεί σε τέτοιο βαθμό που γίνεται ακατανόητη στον απλό άνθρωπο.

Παρόλα αυτά αξίζει μέγιστος σεβασμός σε αυτούς τους τολμηρούς πρωτοπόρους της σκέψης.

Δεν θα τους δεις βέβαια να έχουν τη ρομαντική εικόνα των παλιών. Δεν θα τους βρεις να κατοικούν μέσα σε πιθάρια κι ούτε να πέφτουν στις γήινες λακκούβες επειδή κοιτούν ψηλά στον ουρανό.

Όμως, στη σημερινή εποχή, το λειτούργημά τους είναι από πολλές απόψεις δυσκολότερο και περισσότερο αναγκαίο.

Παρόλα αυτά συνεχίζουν, με τρόπο αξιοθαύμαστο, να σκέφτονται όπως οι παλιοί. «Το μεγαλύτερο μέρος της σκέψης ενός φιλοσόφου, ανέκαθεν, καθοδηγούνταν μυστικά σε καθορισμένα κανάλια, από τα ένστικτά του.»

Κι αυτό είναι ωραίο. Κι αυτό είναι ανθρώπινο.

Δηλαδή φιλοσοφικό.

Φυγάς

«Γιγνώσκω ον φύγω μη γιγνώσκων προς ον φύγω.»

Κικέρων

μτφρ.: Ξέρω από ποιον να ξεφύγω [για να γλιτώσω],
αλλά δεν ξέρω σε ποιον να πάω.

Πρέπει να διακόψω.

Ο λόγος είναι ότι πρέπει να φύγω.

Ο λόγος για τον οποίο πρέπει να φύγω
μου διαφεύγει.

Είμαι και νιώθω βαθύτατα φυγάς,

χωρίς να έχω υπάρξει περιορισμένος ή έγκλειστος.

Μα από τι λοιπόν αυτή η τάση; Γιατί η συνεχής φυγή;

Κάτι έχει συμβεί.

Δε μπορεί. Αναμφισβήτητα κάτι έχει συμβεί.

Κάτι στενάχωρο και επίπονο.

Τόσο που να διαπερνά το χρόνο και τις καταστάσεις και να
γίνεται συνήθειο.

Τρόπος ζωής!

Κάτι στενάχωρο, υποδηλώνει στενό χώρο.

Αναμφισβήτητα κάποτε θα είχα βρεθεί σε έναν τέτοιο χώρο.

Αν όχι στην χωρική διάσταση, σίγουρα στη συναισθηματική.

Βίωνα δύσκολα. Πιεζόμουνα.

Το σχεδίαζα καιρό.

Μόλις μεγάλωσα, το έσκασα από το παιδικό δωμάτιο που
θύμιζε κελί.

Κι είπα: «Ωραία!, δεν θα δω ποτέ ξανά τους ψυχοφύλακες!»

Μα αυτοί συνεχώς με κυνηγούν.

Κι εγώ όλο τρέχω.

Κι εγώ όλο φεύγω.

Ψεύτης

«Όχι το ότι μου είπες ψέματα,
αλλά το ότι δεν σε πιστεύω πια, με συντάραξε»
Νίτσε

Εύκολο να τον μαλώσουμε, όταν είναι παιδί.
Τον είδα με τα μάτια μου να κλέβει το μέλι από το βάζο
και την άλλη φορά να κρύβει την σπασμένη τη γυάλα με το
χρυσόψαρο κάτω από το χαλί...
Κι όταν τον ρώτησα δεν μου είπε την αλήθεια... Γιατί;

Εύκολο να τον κατηγορήσουμε, όταν μεγαλώνει.
Τον κατέγραψαν οι κάμερες όταν έκανε τη ληστεία.
Ήταν τόσο απεγνωσμένος που δεν έβαλε ούτε κουκούλα...
Κι όταν ο πρόεδρος τον ρώτησε, αυτός είπε ψέματα... Γιατί;

Το μαντήλι του ήταν βαμμένο από το κραγιόν της φιλενάδας
του. Το γκαρσόνι τους θυμήθηκε που κάθονταν αγκαλιασμένοι.
Εκείνη φορούσε τα χαρακτηριστικά κίτρινα γάντια...
Κι όταν η γυναίκα του τον ρώτησε, εκείνος το αρνήθηκε... Γιατί;

Γιατί, γιατί γιατί ...

Μα γιατί αναρωτιόμαστε; Είναι τόσο προφανές.
Ο φόβος των συνεπειών κάνει τον πράττοντα να μην ομολογεί
την πράξη του. Αυτό είναι εύκολο.
Το δύσκολο και πολλές φορές το θαρραλέο για εμάς είναι να
προσπαθήσουμε από κοινού να βρούμε όχι το γιατί δεν
ομολογήθηκε η πράξη, αλλά το γιατί έγινε.
Κι αυτό ίσως πονάει περισσότερο κι εμάς και το αποφεύγουμε.
Μα αποφεύγοντάς το, διαιωνίζουμε το πρόβλημα.
Λύκος, λύκος! Βοήθεια συγχωριανοί! Αυτή είναι η αλήθεια.

Ψευτοηθικός - Σεμνότυφος

«Όμορφος κόσμος, ηθικός,
αγγελικά πλασμένος»
Σολωμός

Η θεωρία μου βασίζεται στο ήθος.
Μα η πράξη μου δεν ακολουθεί συνήθως τη θεωρία.
Κι έτσι, άλλα λέω κι άλλα κάνω...
Όμως κανείς δεν το ψάχνει... Άλλωστε, ότι δηλώσεις είσαι.
Κι εγώ σε αυτόν τον τομέα είμαι ιδιαίτερα προσεκτικός.
Τι κι αν οι πράξεις μου είναι αντίθετες με το Χριστιανικό νόημα;
Εγώ τηρώ απολύτως τα θρησκευτικά μου καθήκοντα,
πηγαίνοντας στην εκκλησία κάθε Κυριακή και μεταλαμβάνοντας
τακτικά. Στην ανάγκη κάνω και ένα ευχέλαιο, δίνοντας ένα γερό
μπαξίσι στον παπά... λίγο έτσι για να κρατώ επαφή με τα θεία
και να διατηρώ την ενάρετη εικόνα μου!
Τι κι αν η πολυγαμία μου έχει ξεπεράσει ακόμα και την ίδια
φυσική τάση της;
Κορώνα στο κεφάλι μου έχω τη γυναίκα μου! Την τιμώ,
παίζοντας άριστα το θεατράκι του καλού συζύγου.
Τι κι αν η φιλαργυρία μου έχει κατακυριεύσει τους στόχους μου;
Τι κι αν για την επαγγελματική μου ανέλιξη δεν διστάζω να πατώ
επί πτωμάτων;
Εγώ δηλώνω φανατικά φιλόανθρωπος και καθαρίζω.
Φροντίζω μάλιστα να κατακεραυνώνω σεμνότυφα τις
συμπεριφορές που δεν ακολουθούν το ιερό δόγμα.
Φτιάχνω τη γραβάτα, σηκώνω το δάκτυλο και αγορεύω.
«Πάνω απ' όλα η ηθική!»
«Πάνω απ' όλα η ηθική!»

Σχετικό Ανέκδοτο (πραγματική ιστορία)
Το αποκορύφωμα της ψευτοηθικής υποκρισίας

Είχε αρχίσει να νυχτώνει
όταν η Τούλα σχόλασε από το φροντιστήριο.
Για να επιστρέψει στο σπίτι της έπρεπε να διασχίσει το έρημο
και σκοτεινό δασάκι.
Ένας τύπος με καμπαρντίνα (...) άρχισε να την ακολουθεί.
Η Τούλα φοβήθηκε και περπάτησε γρηγορότερα.
Το ίδιο και ο τύπος με την καμπαρντίνα.
Η Τούλα άρχισε να τρέχει πανικόβλητη.
Ο τύπος επιβεβαίωνε εκείνο το ανεξήγητο από τη φυσική
φαινόμενο που παρουσιάζεται με επιτυχία σε ταινίες τρόμου,
κατά το οποίο ο ταχύτατος βηματισμός της προσπάθειας
επιβίωσης του θύματος δεν είναι ποτέ αρκετός μπροστά στα
αργά διαβολικά βήματα του σχιζοφρενούς καταδιώκτη και η
μεταξύ τους απόσταση ολοένα μειώνεται.
Παρόλα αυτά, η Τούλα κατόρθωσε να ξεμακρύνει λίγο,
μα μη βλέποντας καλά, σκόνταψε σε ένα κλαδί και έπεσε κάτω.
Κρύφτηκε σε έναν θάμνο και μετά από λίγο τρέμοντας, ένωσε
την ανάγκη να ανάψει ένα τσιγάρο.
Και τότε, στο φως του αναπτήρα, φάνηκε το πρόσωπο του
επίδοξου επιδειξία - βιαστή, που την είχε εντοπίσει και είχε
πλησιάσει με αθόρυβο και ύπουλο τρόπο.
«Θείε εσύ;», φώναξε εκείνη, μέσα σε πλήρη απόγνωση...
«Τούλα καπνίζεις;»

Ψυχαναγκαστικός

«Γραμμή υποστήριξης ψυχαναγκαστικών.

Για να συνεχίσετε παρακαλούμε πιέστε το 1, 11 φορές.»

Μου λεν ότι αγχώνομαι χωρίς λόγο, μα έχουν άδικο.

Ποιος θα μου πει ότι δεν είναι λογικό να βεβαιώνομαι για πράγματα τόσο σημαντικά; Έτσι λοιπόν ζω πιο ήρεμος αντιμετωπίζοντας τα άγχη μου. Πως δηλαδή;

Μα, απλούστατα, όταν μόλις κλειδώσω την πόρτα και αφού βεβαιωθώ τέσσερις φορές ότι την κλείδωσα με πιάσει η χαρακτηριστική μου ταραχή και αρχίσω να αναρωτιέμαι αν έκλεισα το φούρνο, εάν έσβησα τον θερμοσίφωνα και το κυριότερο, εάν κλείδωσα καλά, τότε σταματάω, κάνω μεταβολή και επιστρέφω να βεβαιωθώ.

Κι όταν όλο αυτό επαναληφθεί τρεις φορές (προσέξτε: Τρεις φορές ... ούτε δύο, ούτε τέσσερις) τότε ηρεμώ.

Είμαι πια βέβαιος και μπορώ να συνεχίσω τη μέρα μου.

Στον δρόμο βέβαια για τη δουλειά, σταματάω κάθε φορά, ανά τακτά διαστήματα, σε προκαθορισμένα σημεία, για να βεβαιωθώ ότι πήρα τους φακέλους, το πορτοφόλι και το κινητό μου.

Με αυτές και άλλες παρόμοιες πολύ απλές κινήσεις, καταφέρνω να ξεπερνάω τα άγχη μου στο σπίτι, στη δουλειά, στη διασκέδαση και όπου αλλού βρεθώ. Κι αυτό γίνεται καθημερινά.

7 μέρες την εβδομάδα και 365 μέρες το χρόνο.

Κι αφού καταφέρνω να είμαι τόσο ήρεμος, δεν μπορώ να καταλάβω ειλικρινά που τον βλέπουν τον ψυχαναγκασμό ...

«Εγώ ψυχαναγκαστικός; Απλά δε μου αρέσει να πατάω τις γραμμές στο πεζοδρόμιο, διότι αν πατήσω μία, μετά θα πρέπει να γυρίσω και να τις πατήσω όλες.»

Ψύχραιμος

Γεννήθηκε με χάρισμα και το καλλιέργησε.

Το ανέπτυξε σε βασικό χαρακτηριστικό.

Το καθιέρωσε σαν προσωπική στάση
απέναντι σε πρόσωπα και πράγματα
απέναντι σε εντάσεις και καταστάσεις.

Οφείλουμε να τον διαχωρίσουμε από τον αναίσθητο.

Ο ψύχραιμος, δεν είναι ότι αποφεύγει ή ότι δεν δύναται να αντιληφθεί την σημασία των γεγονότων, αλλά ότι με έναν έμφυτο και καλλιεργημένο σοφό τρόπο, κατορθώνει να εφαρμόζει την αρχή που όλοι αναγνωρίζουμε ως θεωρία, μα αδυνατούμε να κάνουμε πράξη. Όταν δηλαδή βρίσκεται σε μία θερμή αδιέξοδη ένταση (διότι στις άλλες περιπτώσεις τα καταφέρνουμε κι εμείς), το συναίσθημα δεν ακολουθεί, αλλά παραμένει σε μία ασφαλή ψυχρότητα.

Με τον τρόπο αυτό, ελευθερώνεται η λογική να πάρει την (επιστρέψει στην) θέση του καθοδηγητή,

αναλύοντας, εξηγώντας και προτείνοντας πιθανές εξόδους.

Το χάρισμα αυτό αποτελεί προϋπόθεση ηρεμίας, είτε αναφερόμαστε σε ανθρώπινες, είτε σε ομαδικές σχέσεις.

Το κατά τα άλλα αξιαγάπητο θερμό Μεσογειακό ταπεραμέντο των Ελλήνων, καθιστά την προσπάθεια διατήρησης ψύχραιμης στάσης στόχο ιδιαίτερα υψηλό.

Η επίτευξή του από το προσωπικό έως το πολιτικό επίπεδο, θα μας είχε σώσει από πάμπολλα προβλήματα.

Ας ευχηθούμε.

Ειδικά μάλιστα για το οικογενειακό περιβάλλον.

Είναι τόσο όμορφο να βλέπεις παιδιά να χαμογελούν δίχως φόβο.

Επίλογος - Εγώ

Κάπως έτσι με βρήκα
ψάχνοντας μέσα σε εκείνον, στον άλλον,
σε εσένα!,
βρίσκοντας εκείνον, τον άλλον
κι εσένα!

Κι ήρθε η ώρα τώρα για να μιλήσω για τον δικό μου τύπο.
Αν, διαβάζοντας τα περιεχόμενα και θέλοντας κι εσύ με τη σειρά
σου να με βρεις, λογικά ανάτρεξες απευθείας στο «Επίλογος -
Εγώ», καταρχάς σε ευχαριστώ για την επιθυμία εύρεσης -
γνωριμίας.

Ωστόσο, νομίζω πως έκανες λάθος, διότι με αυτόν τον τρόπο
υπερπήδησες ένα μεγάλο μέρος του εαυτού μου, που βρίσκεται
στον κάθε περιγραφόμενο χαρακτήρα, σε τέτοιο μεγάλο βαθμό
που, ανασκοπώντας το σύνολο του βιβλίου, αισθάνομαι ότι σε
όλους τους τύπους θα ταίριαζε η προσθήκη «-Εγώ».

Σε ότι αφορά εμένα τώρα και αφού σου υπενθυμίσω την
αναπόφευκτη υποκειμενικότητα της κάθε αυτοβιογραφίας,
παραποιώ και απαγγέλω:

«Μια φορά ήταν ένας κότσυφας, που τον λέγανε Γιάννη.

Απέκτησε φωλιά και κοτσυφόπουλα
και τόσο περήφανος αισθάνονταν....»

Καμαρωτός - καμαρωτός διάγω λοιπόν το μέρος εκείνο της ζωής
μου κατά το οποίο γεύομαι τους καρπούς της δημιουργίας μου,
βλέποντας να ανθίζει η σπορά μου.

Μα δυστυχώς δεν είναι μόνο η δημιουργική τάση που κυβερνά
τη ζωή μου, αλλά και η αντίθετή της.
Κι αφού γεννήσω και αναθρέψω κάτι, ύστερα το καταστρέφω.
Απ' τις προσωπικές επιτυχίες,
ως τις συνυπαρξιακές ευτυχίες...
«Απ' της ψυχής μου το ιερό
ως της ζωής μου το μπουρδέλο», που λέει και το τραγούδι.
Το κυκλικό τραγούδι της ζωής μου:
Σήμερα γεννιέται... Σήμερα γάμος γίνεται... Στου παιδιού μου τη
χαρά... κι ύστερα μοιρολόι.
Μεσολαβεί μεγάλη παύση.
Κι ύστερα πάλι.
Κι αυτό μέχρι τότε;
Κι αυτό μέχρι που;

Αυτή η συνύπαρξη των δύο αρχών, δημιουργίας και
καταστροφής, επεκτείνεται σε όλους τους χρόνους και τις
εκδηλώσεις της ζωής μου.
Με κουράζω.
Με εξαντλώ.
Και κυρίως με απογοητεύω.
Συμβαίνει σε μεγάλα θέματα και διαστήματα,
παραπέμποντας σε Μανιοκατάθλιψη (Διπολική Διαταραχή).
Πότε στον ουρανό και πότε στον Άδη.
Πότε Θεός και πότε Διάβολος.
Αυτή η διπλή ύπαρξη τρέφεται από τη ζωή μου.
Παράλληλα όμως, συμβαίνει και στα μικρά καθημερινά θέματα,
παραπέμποντας στην Κυκλοθυμία.
Πάντα κλαίει αφού γελά,
φέρνει πόνο η χαρά.

Κι εκεί που νομίζει κανείς ότι ήρθε το τέλος,
κι εκεί που ακούει την απαγγελία να ολοκληρώνεται,
βλέποντας τον κότσουφα να στέκει ολομόναχος και λυπημένος
στο κλαδί και να λέει:
«μόνο Γιάννη με λένε...
μόνο Γιάννη»,
τότε ξαφνικά αρχίζει το πιο γλυκό τραγούδι,
που περιγράφει το μεγαλύτερο θαύμα της ζωής,
που μιλάει για τη συνέχεια, που μιλάει για τα παιδιά,
που μιλάει για εσένα, τον αναγνώστη - συνοδοιπόρο
αναγέννησης και ελπίδας.
που μιλάει για τη δύναμη όλων μας να μην παραδιδόμαστε
και λίγο πριν το τέλος του τραγουδιού να φωνάζουμε:
«Ήταν αυτό η ζωή; Ωραία! Πάμε άλλη μια φορά!»
«Da Capo!».

Όχι, δεν ήρθε το τέλος
κι ούτε ποτέ θα έρθει.
Υπάρχει «ο κόσμος ο αληθινός»
και θα υπάρχει για πάντα.
«Από τη γη μέχρι τα αστέρια και πάλι πίσω!», που έλεγε ένα
γλυκό παιδάκι.
Και όχι - όχι, βεβαίως όχι!, δεν θα μπορούσε να τελειώσει έτσι
ένα βιβλίο, πόσο μάλλον η κάθε ύπαρξη.
Το καλύτερο απ' όλα μας το κράταγε φυλαγμένο στον επίλογο.
Δεν είναι απλώς για το Happy End.
Είναι η ακριβή μας αλήθεια.
Το καλύτερο απ' όλα μας το κράταγε για το τέλος,
λέγοντάς μας πως
«Τέλος δεν υπάρχει!»

-συνέχεια-